

6980924

96 Ft

KÖNYV HÉT

II. ÉVFOLYAM 19. SZÁM • 1998. SZEPTEMBER 24.

KULTURÁLIS KÉTHETILAP

Beszélgetés
Sütő Andrással

Írófaggató
Békés Pál

Interjú
Bereményi Gézával
Karlovitz Jánossal
Gerő Andrással

Kertész Ákos:
A mozi fölfalja a könyvet?

Sikerlista

Könyvajánló

Felújítva, kibővítve, megszépítve várja kedves vásárlóit a Libri Kft. Stúdium Könyvesboltja
1052 Budapest, Váci u. 22.

AZ ÍRÓK BOLTJA SZEPTEMBERI PROGRAMJAI

(Budapest VI., Andrásy út 45.)

A programok délután 4 órakor kezdődnek

24. csütörtök A Jelenkor Kiadó és folyóirat nyitott szerkesztőségi délutánja
28. hétfő Dedikál vendégünk, Faludy György
29. kedd A Magyar sorsfordulók c. sorozat új kötetének bemutatója
(A „Jövő Nemzedékért” Alapítvány kiadása)
A szabadságharc hétköznapi tanúi. 1848-1849-es naplók
Vendégünk: Nemeskürty István
Közreműködik: Szilágyi Tibor
30. szerda A Magyar gondolkodók c. sorozat új kötetének bemutatója (Gondolat Kiadó)
A fenomenológiától a nemzetesszintig – Somogyi József életművéről
Vendégeink: Karikó Sándor és Rékai Gábor

KÖNYVET KÍNÁL

■ Helfrich Zoltán 1399 Budapest, Pf. 621. Magyar költők versesköteteit és a Megveszem ezt a női sorozat 15 kötetét kínálja eladásra.

BELVÁROSI, SZAKMAI KÖNYVESBOLT GYAKORLOTT

ELADÓT KERES.

**JOGOSÍTVÁNY,
NYELVTUDÁS ELŐNY.
TEL: 311-2849**

KÖNYVELÉST

több évtizedes NYOMDAI és KIADÓI rutinnal
VÁLLALUNK cégeknek.

252-7554 Dinnyésné

A NYÁRI TANITÁSI
SZÜNET UTÁN ISMÉT
VÁRJA KEDVES
VÁSÁRLÓIT TELJES
VÁLASZTÉKÁVAL A
PERFEKT KIADÓ
KÖNYVESBOLTJA A
PÉNZÜGYI ÉS
SZÁMVITELI
FŐISKOLÁN.

**1142 BUDAPEST,
BIZOGÁNY U. 10-12.
TEL: 363-1261
PERFEKT... JÓ TUDNI!**

**A Park Kiadó, a Raabe Klett (Matúra),
a Seneca és az Útmutató könyveinek
kizárólagos terjesztője**

Ismeretterjesztő könyvek és kötelező olvasmányok
nagy választékban többek között a következő kiadóktól:

Akadémiai * Bagolyvár * Biográf * Cartographia * Computer Books * Corvina * Edusoft *
Európa * Édesvíz * Falukönyv-Ciceró * Glória * Háttér * Holló és Társa * Holnap *
Kossuth * Kulturtrade * Lexika * Magyar Könyvklub * Medicina * Móra * Officina Nova *
Osiris * Pancsa * Passage * Pesti Szalon * Reader's Digest * Springer Hungarica *
Subrosa * Talentum * Unikornis

Kedvező árréssel 400 m²-en, tiszta környezetben várjuk vásárlóinkat.

Nyitva: H-CS: 8-18 pénteken 8-16 óráig
NAP KÖNYV Rt. 1136 Budapest, Pannónia u. 43.
Tel./Fax: (1) 349 2915, 350-4406
NetCity internetcím: necity.hu

KÖNYVÉLET

(1997. szeptember 11-től
1998. március 12-ig)
Könyv * Kiadó * Kereskedő
Lapunk a Nemzeti Kulturális
Alap támogatásával jelenik meg.

Megjelenik kéthetente

Ára: 96 Ft
Előfizetési díj:
2400 Ft egy évre

Kiadja: Kiss József
Könyvkiadó,
Kereskedelmi és
Reklám Kft.

Szerkesztőség, hirdetésfel-
vétel, előfizetés:
1117 Budapest,
Fehérvári út 32.
Telefon/fax: 466-7204

Felelős kiadó
és szerkesztő:
Kiss József
Főszerkesztő-helyettes:
Csokonai Attila
Lapmenedzser:
Könyű Judit
Művészeti vezető:
Szabó J. Judit

Szedés, tördelés:
Recent Stúdió

Nyomás: Szikra
Lapnyomda Rt.
Felelős vezető:
Lendvai Lászlóné
vezérigazgató

ISSN 1418-4915

A hirdetésekben
közöltekkért a kiadó és
a szerkesztőség nem
vállal felelősséget

Terjeszti árusításban
a HÍRKER Rt.,
az NHE Rt., a Kiadói
LapterjesztőKft.,
a Bibliofil Kft.,
a Libri Kft.,
a Lira és Lant Rt.

Könyvkereskedők megvá-
sárolhatják a Nap Könyv
Rt.-ben:
1136 Bp., Pannónia u. 43.
T./F.: 349-2915

SÜTŐ ANDRÁSSAL

beszélget Nádor Tamás

■ *Élet és mű gyakran kettéválik. Elkülönülhet a hőnap, az alkotó mindennapjainak körforgása a mégiscsak kivételes állapottól és szünettől, az alkotástól. Am akit – különleges érzékenységen, tehetségen túl – épp személyes létének szorítása, szűkebb-tágabb közösségének kiszolgáltatottsága késztet-kényszerít krónikus rögzítésre, képzeletszabadságra, az nem ismerhet ilyen kétarcúságot. Sütő András számára egynemű emberi, trói erkölcs jegyében volt s maradt nemcsak kötelesség, de természetes szellemi mozdulat is a dráma, esszéregény, úti tünődés, vagy akár a legtilalmasabb gondolatokat is azon melegében, de maradó igényességgel megörökítő napló. S bár nem akármilyen tett igaz tanúnak lenni, művét hitelesíti, klasszicizálja a cselekvő élet. Kitérőzik belőle: számára drágább volt, amire szegődött, mint legdrágább kincsre: szemvilága. Élet és mű egyége benne így axióma: nincs szüksége bizonyításra.*

■ *Naplójegyzeteinek egybefoglalt kötetek filmültbéli – időnként távolinak, máskor nagyon is jelenvalóknak tetsző – eseményeket, reflexiókat, gondolatokat rögzít. Miféle napló ez? Van, aki úgy látja: csiga rejtezik így a házában. Más feltehetően: egyebet nem tehetett kiszolgáltatottságában. Vagy egyszerűen: a koronatanú krónikus kötelezettsége okán jegyzetelt?*

– Ha a szerző elkezd magyarázni, hogy 1984 és 1989 között személyes gondjait, panaszait, a könyveit, drámáit betiltó hatalom, elleni küszködéseit jegyezte föl: akaratlanul is lebecsüli a kérdezőt, hiszen a „miféleséget” először jelzi s maga a könyv igazolja. Csekélységem kálváriás napjaiban azt is papírra vettem, amivel a lasiszta jellegű román diktatúra a romániai magyarságot sújtotta egy etnikai tisztogatás titkolt szándékával. Bevállom, kissé el is csodálkozom azon, hogy vannak, akik azt kérdik tőlem: „egyebet nem tehetett?” Más szóval: azok ellen, akik magyar szavai miatt összeroncolták az unokám arcát, csupán naplójegyzettel merem tiltakozni? Érthető kérdés a nyugati demokráciák színes napernyői alól, annál meglepőbb Budapestről, ahol épp tőlem is megtudhattak már egyet-mást ki-sebbségi sorsunkról a hetvenes-nyolcvanas években. A magyar fővárosban megjelenő Hittel közölte aztán például tragikus állapotunkat összegző írásomat, amelyre Nicolae Ceausescu főtitkár cinkfoszfiddal reagált: a véralvadást gátló méregből két és fél kilónyt helyeztetett el síkaszóli dolgozószobámba. Mi tagadás, némi szánalom is támadhatott benne. „Ne szenvedjen az özvegy!” A könyhába is jutott a méregből. Szerencsénkre épp akkoriban hónapokig feléje se nézhettünk a havasi háznak. Mikor a '89-beli fordulat

után a fiam családjával együtt végre fölmehetünk Hargita-nézőbe, a párolgású alkalmas módon elrejtett mérget idejében megtaláltuk... S néhány szót még a kiszolgáltatottsághoz alkalmazott műfajokról. A szerénytelenség látszata miatt kellő röstelkedéssel vallom be: az említett „csigaházból” a Napló mellett néhány drámát, esszéregényt, úti tünődést is megírtam az önkény, az erőszakolt asszimilálás, a jogfosztó hatalom természetrajzáról. Ez az én könyvem olyan napló tehát, amelyben egy erdélyi magyar jegyzetei olvashatók. Akadt kritikusa, aki kétségbevonta hitelességét. Azt, hogy a román kommunista diktatúra szigorú megítélését, indulatos kitérőseit a naplóíró a

ki tartással őrizze önmagát, sőt: átvilágít tisztogathassa?

– Németh László gyönyörű, mert gondolatgazdag esszé írt erről 1943-ban. „Tartsd magad” – írta az ifjúságnak szóló figyel-

laják az európai közösségbe igyekvő nemzet ügyének szolgálatát. A „tartsd magad” minőségi követelménye 1943-ban nem csupán bölcs, de vakmerő föl-szólítás is volt. Ma már – úgy vélem – másként szólna az író. Akkor a nemzetnek valóban messzebb kellett néznie a szűk erői szírihangjai közt. Ma már gyökeresen megváltozott körülmények szabják meg nemzetstratégiái feladatainkat. Ez meg micsoda? – kérdeik anacionális körökben, túlhaladottnak tartva minden nemzeti ügyet és törekvést. Új magyar csoda lehet, mikor ebben az említett körök híveinek igazuk lesz. Addig megannyi, kötés alatt lüktető sebre kell gyógyírt találnunk. Míg a Trianon-szindróma súlyos idegi-lelki következményeit nem sikerül lényegesen csökkenteni: cinikus felelőtlenség a nemzeti gondot múltirrisz magyarkodásnak, népi-nemzeti mucsaiságnak minősíteni. Közel nyolc évtized után a magyarságnak ezt a sorskérdésér sürgős ügyként kell kezelni, és minden módon elősegíteni a határon túli magyarok autonómia-törekvéseit. Németh László bizonyára elfogadná hajdani követelményének ilyenén módosítását: a nemzetnek pusztán fennmaradására kell gondolnia, azt kérve ifjúságától: ne hártsa el magától az összemagyarság komor gondját, amire

jelzett időben vetette papírra. Az utólagos hősködés vádját ellen védekezni gondtal őszint eredeti kézirataim birtokában éppoly megalázó, amennyire föl-lősleges is. Nem kell ott bizonyosság, hol maga szól az igazság. A sebek igazsága is többek közt.

– *Eláharult vagy dícsőségem meményidús kortzakokban, idős-zakokban az elszennvedő, ellen-szegülő, cselekedni vágyó vagy való-ban tevékenyen résztvevő kortárs egyaránt elsüllyedhet a minden-napokban, belesimulhat az olajozott rendgépzetbe, fönnekadhat a morzsoló fogaskerekeken, netán pusztán túlélésén szorgoskodhat. Mi képesít mégis arra, hogy vala-*

mezterés címként. Joggal sajnálta azokat, akik túl korán estek a nyilvánosság hatalmába. Bölcsen tanácsolta minden tehetségnek, hogy sorsát „ne löje el idő előtt”. A negyven évéről szólva állapították meg: „A mai idők: nem reformkor, nem arra valók, hogy egy ifjú fenntartás nélkül odadobja magát beléjük. A nemzetnek is messzebb kell gondolnia, semhogy odaad-hassa csekének az időknak az ifjúságát.” Hadd mondom most az ellenkezőjét. Új reformkor ide-jét éljük. Tragikus vétség lenne ezt föl nem ismerni. Erős reményem, hogy a magyar ifjúság legjobbjai fenntartás nélkül vál-

nincs olcsó vigasz, amit önaltalással elűzni nem lehet.

– „Erkölcsei kínzócsok” és lélekgyilkosságok évadján mi ér az anyanyelv? Mire bátoris, érdemeit? Olyan-e, akár a fű, amelyet ha jókor és szépen nyírnak, egyre dúsul, de mostoha körülmények között is minden más növénynél életképelebb? Átvészelte-e az aszályos, elivatagosodott időket nyelvünk a kisebbségben, vagy sok helyütt kiszáradt és azóta is gyomomodik, tarackomodik?

– A magyarság határon túli szálláshelyein mindentűt nyelvháború folyik. Mindentűt sántáni terveket szőnek. Féltve és ön-

álló magyar iskolai hálózatot semmisítették meg, hogy anyanyelvűből is kiforgassák a magyart. A nemzetállam napóleoni idejében megragadt politikuskok saját népjük európai beilleszkedésért, érdekeit is aláulva hasznolnak lázalmokat kisebbségi népek beolvasztásáról. Nem jogállamot, hanem amerikai kohót terveznek számukra, miközben nem állják fennnen hirdetni, hogy javunk akarják. Nem az a gondunk tehát, hogy nyelvünk gyomomodik, hanem például, hogy az erdélyi magyarság meddig képes a folyamatos állami nyomásnak ellenállni. Küzdelmében részint

radikalizálódik, részint az önfeladás útját választja. Sokan hagyják el végleg az országot. Fogyatközásunk láttán öröm tölti el a magyarfalókat: nekik dolgozik az idő. Így gondolják.

– Szabadsághírnös, szomorú könyv a Napló, sokféle halottal, elmúlással, temetéssel. Egy másik időből visszatekintve hogyan látja: térségünk, székebb-tágatabb közösségünk miképpen él, élhet a szabadságával? Fgyáltalán: milyen a mértéke, minősége ennek a szabadságnak? Van-e már okunk némi derűre?

– Naplóm is jelzi: mennyi keserves küszködés után sike-

riult a Nemzeti színpadára juttatnunk *Advent a Hargitán* című színdarabomat. A történet némaságra ítélt hegyi lakói a kiáltás jogát kérik az Uról, az égi magasságban is zordan kezelt sorsuktól. Mi történt azóta velünk, romániai magyarokkal? Flnyertük a kiáltás jogát, ám nagyrészt azzal is maradunk. Az eredményes küzdelem ideje még mindig csak ígért. Derűben szegények vagyunk, a konok remény viszont kötelező.

Sütő András: Napló

Helikon Kiadó

627 oldal, ára: 1900 Ft

KALANDOZÁS A MŰFAJOK KÖZÖTT...

Beszélgetés Bereményi Gézával

Könyvhét: – A Napvilág Kiadó dráma-antológiájában megjelenő írása ugyanazt a témát járja körül, mint az Eldorádó című (fesztiváldíjas és 1988-ban Párizsban a Legjobb Európai Film díját elhozó) filmje: a piac világot... Ennyire csábító ez a világ? Ennyire ragaszkodik az ember a gyerekkora helyszínehez? Olyan „vadkapitalista” színhely a piac, amelynél jobban semmi sem jelentésheti meg a morális szűlét, az értékevészt?

Berményi Géza: – A piac világa tényleg megunható számomra. Valójában, évek óta folyamatosan dolgozom egy családrégi-

nycn, amelynek különféle fejezetei színpadra, film-

re kívánkoznak. Amikor a zalaegerszegi szí-

nárhoz kerültem művészeti vezetőnek, ab-

ban állapotam meg a színház vezető-

ivel, hogy a színház minden évben

bemutatja egy nekik írt darab-

mat, amit meg is rendezek. Er-

re az évadra írtam az – Eldorá-

dó alapján – Az arany árát,

ottani színesekre... Bár talál-

koztam a millenniumi drá-

mapályázati felhívással, e-

szembe sem jutott volna egy

1945-46-ban játszódó da-

rabbal „benevezni”, ha csak

nem hírtatnak innen-onnan,

mondván: Magyarország ezé-

ves történelmébe ez az időszak leg

alább annyira beletartozik, mint a tó-

rök hődoltás, vagy a tatárjárás. Alab-

ban,

hogy első díjat kapott a dráma, bizonyára sze-

repe van, hogy én nem „úgy általában” akartam egy

drámát írni, hanem adott színesekre, karakterekre írtam,

olyanokra, akiknek a személyiségét is nagyon közelről ismerem...

Könyvhét: – Mikor ezt a találkozót egyeztetjük, említette, hogy csak ritkán fordul meg Pesten... Nem terhes-e egy alkotó ember számára há-

rmiféle kötöttség? Mi csábította a színházhoz, a drámaíráshoz, most,

amikor a színházak többsége csak a vójátékokat tudja telt há-

zzakkal „eladni”?

Berményi Géza: – Már a hervenes évek elején is írtam darabokat,

ekkoriban Trilógia címmel ezek meg is jelentek. Később megírtam a

Pesti Színházban bemutatott Légköbmétert, majd a Kaposvárot előa-

dott, Halmi, vagy a tékozló fiú... Engem voizanak a válsághelyzetek,

akkoriban szántam rá magam a filmrendezésre is, amikor úgy érzem,

tartozom még a színháznak és a színház is tartozik nekem... Egyébként

én egyáltalán nem úgy látom, hogy a közönséget csak a könnyű műfa-

jok érdeklik, legalábbis a zalaegerszegiekre nem ez a jellemző. Felőtt

és a színházba „szokott” egy úrú, igényes publikum. Nem érzem tehát

áldozatnak, hogy most néhány évig vidéki színháznál dolgozom... Az

életprogramomban – legalább három évre – most ez került az első hely-

Mire e sorok megjelennek, le-
het, hogy már az olvasók is kézbe vehetik
azt a dráma-antológiát, amelyet a Napvilág Kiadó
jelentet meg Hét magyar komédia címmel, s amely hötet a
székesfehérvári és esztergomi önkormányzatok által kiírt „Mil-
lenniumi drámapályázat” díjnyertes alkotásait tartalmazza. A pá-
lyázaton Bereményi Géza író Az arany ára című drámájával első dí-
jat nyert. Ez volt az „ürügy”, hogy megkeressük, no meg az: úgy hírelt,
hosszú évek után újra – egy nem szokványos, fiataloknak szóló, honfoglá-
lással foglalkozó – film megrendezésére készül.

Az avatatlan újságolvasó gyakran nem is sejtí, olykor az újságírónak
több idejébe kerül kinyomozni leendő riportalanja telefonszámát,
mint az interjút elkészíteni. Az ismert emberek gondoskodnak arról,
hogy avatatlanok ne zavarják őket, így a telefonszám, vagy a la-
hás cím megszerzéséhez szabályos nyomozói adottságok szük-
ségeltetnek... Így volt ez Bereményi Géza esetében is,
míg nem a Zalaegerszegi Hevesi Sándor Szín-
házban sikerült utolérnünk...

re... Szeretem a határidőket is. Felszabadít, hogy meg kell írnom a da-
rabot, hogy szinte a szemem előtt alakul át, és még én is rá tudok csó-
dálkozni arra, amit írtam. Rendezőként közelebb tudok hajolni a témá-
hoz, mint íróként, hiszen a papíron leírtakat a színészek teszik élővé...
Lehet, hogy szerénytelenségnek tűnik, de hát Shakespeare is egy színhá-
zi műhelyben, „rendelésre” dolgozott. Az is jó érzés, hogy be- és elfo-
gadott Zalaegerszeg... Ha éppen nincs a színházban dolgom, akkor iro-
dalomórákat tartok iskolákban, vagy író-olvasó találko-
zókra hívnak a könyvtárak.

Könyvhét: – Önt több műfaja alkotóként is-
merjük... Dramaturgként dolgozott éve-
ken át a Pannónia Filmstúdióban,
több sikeres magyar film, a Nagy
generáció, a Megáll az idő, a
Verczi az ördög a feleségét forga-
tókönyvíróként éppúgy jegy-
zik, mint filmrendezőként...
Ez persze ne felejtkezünk
meg Bereményiről, a dalzö-
vegyszerzőről, hiszen Cseh Ta-
mással több hangkorszak szer-
zője, s máig is művelik ezt a
„műfajt”... A honfoglalás té-
mából mikor készül filmes for-
gatni?

Berményi Géza: – A Levédián
kívül – ez lenne az utolsó film címé-
 –, még két forgatókönyvem van olyan
filmügynökségnél, amely azt vállalta, hogy
„összeszedi”, kéregeti rájuk a pénzt. Nem vagyok
kilencelős típus, ezért bíztam másokra a szponzorok
megkeresését. A Levédiára már megvolt a forgatás költségeinek a fele,
ám vissza kellett adnunk, mert a megadott határidőn belül nem sike-
rült előteremténi az összeg másik felét... Egy másik, a híres román tor-
naudától, Károlyi Béláról szóló forgatókönyvből Makk Károly
most csinál filmet. A harmadik forgatókönyv egy emlékirat alapján ké-
szült, Isten szövénny címmel... Ez utóbbit annyira szeretném megren-
dezni, hogy akármenyit is kell várni az elkészítéséhez szükséges pénz-
re, kivárom. Cseh Tamással az ősz folyamán ültünk le „dalokat csinál-
ni”, ám előbb még szeretném leadni a következő darabomat...

Könyvhét: – Miket olvas, hogyan pihen?

Berményi Géza: – Egyre jobban érdekel a tényirodalom... Aztán
meg, amikor herek után „felutazom” Pestre, kényeztetem magam.
Jóllesik ráérősen elszívni egy jobb cigit, meginni egy pohár finom italt,
aztán indulok vissza Zalaegerszegrre, dolgozni...

A beszélgetést
T. Puszkás Iládkó volt

„Be van fejezve a nagy mű, igen.”

SZABOLCSI MIKLÓS TETRALÓGIÁJA JÓZSEF ATTILÁRÓL

■ „Csupán csak” a klasszikus költővé érés 7 esztendője maradt hátra, vagyis a legfontosabb s a legtöbb ellentmondás tisztázását igénylő időszak. Hogy mást ne mondjak, akkor még feldolgozásra várt a József Attila költészetét hidegen hagyó, ám életét alapvetően meghatározó Szántó Judit-kapcsolat, a felkavaróan újserű verseket invokáló Gyömrői Edit- és Kozmutra Flóra-szerelmek története, József Attila és az illegális kommunista párt szinte szétszálazhatatlanul összegabancolódott viszonya, a pszichoanalízis és az öngyilkosság kérdésköre, s nem mellesleg: maguk a – legfontosabb, legjelentőségesebb – VERSEK.

Hat évvel ezelőtt, a kissé szürkének és kissé hátortalanoknak érzett „Kemény a menny” megjelenése után talán nem egyedül jutottam arra a következtetésre, hogy a három évtizeden keresztül vajdó nagymonográfia – több hasonló nagy vállalkozás sorsára jut, vagyis törzében marad, hiába fogadkozik a szerző néhány interjújában arra, hogy írta, írja, s írni fogja. A *Kemény a menny* ugyanis a korábbiaknál is részletesebb volt, s egyfajta – ezt persze még utólag sem elmarasztalóan mondom – műfajváltást, versközpontról megközelítést is jelzett. Ráadásul a feldolgozott évek száma, egyébként magyarázható logika szerint, kötetről kötetre csökkent, a harmadik rész mindössze három – talán mondható: a beérés előtti hangkeresés – költői esztendőt fogott át. Mindezekből az olvasó arra a következtetésre is juthatott: a szerző valahogy nem mer, nem kíván belevágni az utolsó, a „legutómban” időszakba.

A negyedik, befejező kötet megjelenése látványosan rácsúfolta a magam s a hozzáám hasonlók kishitíségére. Az 1016 oldalas *Kész a leltár* elkészült, s megítélésem szerint a négy kötet legjobb darabjaként vált megkerülhetetlen forrássá a József Attila-filológiának. Azt kell hogy gondoljam: az irodalomtörténet-sz. monográfiának jót, nagyon jót tett a rendszerváltás. Nem csupán azért, hogy kisebb-nagyobb pikszisekből kiessze minden figyelmével s fegyelmével visszavonulhatott a nagy műhöz, de sokkal inkább azért, hogy politikai-ideológiai korlátoktól mentesen dolgozhatta fel mindazt a korábban tabunak nyilvánított problémakört, amely a teljes életmű számbavételéhez szükségeltetett. Ami persze az értelmező disputák felszaporulása mellett óhatatlanul vezett lényiszzerű önkorekciókhoz is. Ez utóbbiakat Szabolcsi példamutató művészséggel, elegánsan és szépen oldotta meg. A liberális Szép Szó körének például teljes elégrévelt nyújt a korábbi, általa is megfogalmazott méltánytalan támadásokkal szemben, s „a népi demokrácia ádáz ellenfeleinek” kikiáltott Ignóus Pálnak, s Fejő Ferencnek a költő életében betöltött szerepét immár nem fel-, csupán csak a helyenkénti. Helyszűke okán pedig ezúttal csak utaltatok arra, hogy az irodalomtörténet-sz. által sajtó alá rendezett József Attila összes műveibe 1967-ben nem került, nem kerülhetett bele a *Szabad ötletek jegyzé-*

■ *Kettős üzenetű címet választott monográfiája élére Szabolcsi Miklós. „Kész a leltár” – ez József Attila egyik „életutat és halált összegző” versének címe, s jól illik a költőről szóló grandiózus tanulmány záródarabjának címlapjára. De van e címnek – egy nem is oly közvetett személyes, irodalomtörténet-sz. vallomása is. „Immár kész a leltár” – jelenti ki szelid büszkséggel a szerző, s joggal. (S nekem, stílustörően, e címbe emelt Madách-idézet is eszembe jutott...) Merthogy a József Attila-biográfia első kötete *Fiatal életek indulója* címmel 1962-ben jelent meg, s a 634 oldalas, az életutat s a versek vidékét aprólékosan feltáró mű csupán a pályakezdésig, az első verseskötetig – a *Szépség koldusa – időszakig* jutott el. Másfél évtizedet kellett várni, amíg a monográfia következő darabja (*Érik a fény – 802 oldal*) 1977-ben elkészült. És megint csak tizenöt esztendő múlt el a következő vaskos mű (*Kemény a menny – 564 oldal*) megjelenéséig. S ekkor, 1992-ben, túl a harmadik kötetten, majdnem túl a kétezredik nyomtatott oldalon a sokirányú érdeklődéssel megáldott Szabolcsi Miklós mindössze az 1930-as esztendő feldolgozásával végzett.*

ke két ülésben című pszichoanalitikus napló teljes szövege. Szabolcsi „nagyközönséget övő” véleménye egyébként e kérdésben azóta sem sokat változott. Egykoron azt írta, hogy „legnagyobb része csak kórtétel értékű, egyes vonatkozásai miatt a nyilvánosság elé nem tartozó”, mai álláspontja csupán annyiban módosult, hogy elfogadta a közértelet, amelyre maga nem vállalkozott (rügvest tegyük hozzá: 1967-ben nem is vállalkozhatott volna), s elismeri, hogy fontos (szak)dokumentumként azért használható a szöveg. Olyannyira, hogy a *Szabad ötletek keletkezésének*, utókor történetének, valamint az életműbe való beegyezottségének kérdéseivel több mint hét oldalon keresztül maga is foglalkozik. (Csak így zárójelben: addig, amíg a negyedik kötetben Szabolcsi meg nem ismételte idézett véleményét, a *Szabad ötletek...* ominózus, eszkonított formában való közvételéről lehetett úgy is értelmezni, hogy a 2327 soros szövegből a közreadó 216-ot át-csempészett a nyilvánosságba...) S ugyanígy: a költőnek az illegális kommunista párttal való kapcsolatát aligha lehetett volna néhány esztendővel korábban a maga lehető teljességében úgy felírni, összefoglalni, ahogy Szab-

holcsi most megtette. Im már nem kellett az éppen aktuális pártkorifeusok időről időre változó szempontjaira ügyelni, figyelembe csak az egymással kibékíthetetlenül perlekedő visszaemlékezéseket, valamint a nem egy esetben maga feltárta dokumentumokat vette. Az egyes ügyekben az övétől eltérő álláspontokat pedig mindenkor, rövidítés ide vagy oda, pontosan a mondandóhoz illeszkedően és pontosan idézi, hogy aztán, ha úgy érzi, rögzítse a saját álláspontját is.

A szabad beszéd, a szabad kutatás ugyanis nem csak Szabolcsinak kedvezett: az elmúlt évtized során a József Attila-kutatók Szabolcsi utáni nemzedéke meglehetősen nagy és értékteremtő munkát végzett. (Mégint a teljesség igénye nélkül, csupán csak példaként említem Tverdota Györgynek a *Kortársak József Attiláról* című, háromköretes, jegyzetgazdag forrásmunkáját vagy az ugyancsak az ő és Horváth Iván szerkesztésében napvilágot látott „Miért fáj ma is” című, *Az ismeretlen József Attila* alcímű tanulmány- és szöveggyűjteményt, valamint az ez idáig csak felelősen napvilágot látott József Attila prózai munkáit közreadó kritikai kiadást.) Az említett s ezúttal említetlen tanulmányokat, monográfiákat, forrásközléseket Szabolcsi egészen 1996-ig, egy-két esetben még annál is tovább regisztrálta, s alkotó-kritikai módon dolgozta művébe. A költő életének utolsó időszakára kíváncsi olvasó a tetralógia zárókötetéből, azt kell hogy mondjam, szinte kivétel nélkül mindenről értesülhet, a legapróbb momentumok sem maradnak említés nélkül, s a kutatókedviek megbízható, tömör támpontot kapnak arra vonatkozóan, hogy minek hol nézhetnek utána, ha netán keveslik a Szabolcsi által – ismét hangsúlyozom: a lehető legobjektívebben és korrektil átnyújtott – rezümétet.

S ekkor még nem ejtettem szót a legfontosabbról, a versértelmező elemzésekről, melyek a harmadik kötetből már megkülönböztetett helyet kaptak, s így, a munka befejezésével valamiképp visszamenőleg is érvénytelenítik a *Kemény a menny* kapcsán megfogalmazott kritikát. A „versközpontság”, a poétikai elemzés előtérbe kerülése a zárókötet olvasván mindenképp visszaigazolódik, merthogy egyfajta válasz fogalmazódik meg a korszakos költő mibenlétének újra és újra feltett kérdésére.

A filológiai alaposság mellett említésre méltó a több mint ezer-oldalas kötet meglehetősen kevés sajtóhibája, áttekinthetősége, forgathatósága (vagyis: *szét nem esés*), s csupán az sajnálatos, hogy a negyedik kötet sajtóhibái a korábbiak hagyományával, s ezúttal a kiadó nem lepte meg az olvasókat unikális fényképekkel, kotérezékelteni dokumentumok fakszimilével.

Murányi Gábor
(*Szabolcsi Miklós: Kész a leltár. József Attila élete és pályája 1930–1937. Irodalomtörténeti könyvtár. Akadémiai, Bp., 1998. 1016 oldal*)

„Csak az ember olvas...”

A MAGVETŐ KIADÓ AJÁNLATA

Monroe E. Price:
A televízió, a nyilvános
szféra és a nemzeti
identitás

Fordította Horányi Anikó
(László ford.)
420 oldal, 1490 Ft

Mit is értünk „független” televízió és sajtó alatt, milyen tényleges szerepe legyen az államnak a televízió szabályozásában? Hogyan fordítják a maguk javára az egymással versengő érdekcsoportok a médiaszabályozást? Hogyan hat a televízió a demokratikus értékekre és magára a demokrácia folyamataira? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre koncentrált ez a kötet.

Erich Hackl:
Sara és Simón
Fordította: Szajbó Mihály
160 oldal, korre 890 Ft

Erich Hackl *ovstrák író* 1954-ben született, házijáiban egyre elismerik. Ez a harmadik regénye. Minden regényét megjelentet eseményekből formálta, a *Sara és Simón* is „igaz történet”.

A színhely: egy dél-amerikai állam, a katolai diktatúra egyik legutolsó periódusában. Erich Hackl igazi tényregényt írt. Regénye sodrás, szalmas olvasmány, mozgalom és család összehangolhatóságáról éppúgy szól, mint a diktatúra természetéről.

Schmidt Mária:
Diktatúrák öröksége-
kerén
286 oldal, korre 1490 Ft

Az ismert történetesen a diktatúrák forgatógépében élő ember kiszolgáltatottságának okai érdeklik, katasztrófáinak irányítói és szájja meg. Ennek jegyében szemlélő öltözött tanulmány az ügyvezető politikai igazgatópályától a háború utáni Európában. Ez érdekli, midőn a világ tanácsok, illetve a különböző mentőerők szerepét és hatását elemzi.

A civil kezelté elcsorogtatás figyeli azokkal a tragikus politikai fordulatokban, amelyekben ez a század igen-csak bővelkedett.

Könyveink megrendelhetők telefonon (302-2798), megvásárolhatók a kiadóban (1055 Budapest, Balassi Bálint u. 7.), illetve a kiadó raktárban (1134 Budapest, Váci út 19. T.: 06-30-846-796)

KOSSUTH EGYETEMI KIADÓ

A kiadó kötetei megrendelhetők:
4032 Debrecen, Egyetem tér 1., 4010 Pf. 87.

Telefon és fax:
52/316-666/2583-84, fax: 2583

Arany János:
Tanulmányok
és kritikák
604 old., 880 Ft

Bányai Tamás:
Apokrif iratok
Mágikus rejtett regényekről
420 old., 550 Ft

Rácz István:
Protestáns patronátus
Debrecen város legújabbja
212 old., 600 Ft

Horváth János:
Tanulmányok
I-II. kötet
752 old., 900 Ft

Bolyai Farkas:
Dramák
344 old., 550 Ft

SZÉPHALOM KÖNYVMŰHELY

ÚJ KÖNYVÖNK

Paszilinna, Artor: Az övöltő molnár (regény – fűből fordította Jávorsky Béla) 186 old., A/5-ös formátum, ragasztott kartonkötésben, színes, fóliázott borítóval, bolti ára: 730 Ft

Artor Paszilinna (sz.: 1942) a legnépszerűbb, legsikeresebb finn írók egyike, akinek egyik korábbi, sok nyelvre lefordított regénye, *A nyúl ére* (1975), magyarul is megjelent (Magvető Könyvkiadó, 1983-ban). Írói hangvételét sajátos ironia jellemzi. Hősei kisemberek, akik éltek nagy konfliktushelyzetben nemegyszer a „gortinasi csomó átvégzésével” kitérnek megpróbáltatásukból. Am a világ sok esetben eredményességben és végzettségben kerül meg az efféle devianciát, mint a valódi gartortok. Paszilinna akasztófényűvel megírta regényében, *Az övöltő molnár*-ban is tragikomikus helyzetek során írt ábrázolja az északi emberre jellemző, hatástalan szahadégszöveget.

TOVÁBBI KÖNYVAJÁNLATUNK

A magyar irodalom évkönyve, 1997 (benne megtalálható minden, ami az elmúlt évben a magyar irodalomban történt – Szerkesztő: Buda Anikó): 344 old., színes,

fóliázott kartonkötésben, A/5-ös form., 980 Ft

Böszörmény Ádám: A rózsák levele (elbeszélés) B/6-os formátum 135 old., színes, fóliázott kartonkötésben 580 Ft

Boulanger, Daniél: Hajts, kocsid! (francia novellák fiatal fordítók fordításában) színes, fóliázott kartonkötésben, B/6-os form., 160 old., 580 Ft

Bratka László: Énce volt, hol nem volt (prózaversék és prózák) kb. 160 old., színes, fóliázott kartonkötésben, A/5-ös form., 620 Ft

Hoppál Mihály: Folklor és komóság (szöveggyűjtemések) kb. 260 old., színes, fóliázott kartonkötésben, A/5-ös formátumban 870 Ft

Jávorsky Béla: A kettőfűrészt csónakok fölöttén, (Jegyzetlapok a Bahá'izmusról), 140 old., színes, fóliázott kartonkötésben, B/6-os formátumban 580 Ft

Jókai Anna: Ne féljétek (új regény-életműsorozat), B/4-es formátumban, cértáblázott, keménynyitásban papírkötésben, 341 old., 1800 Ft, kartonkötésben, színes, enyelőjepepal 1500 Ft

Krasznahorkai László: Sötétség (a nagykerítű regény 2. kiadása), A/5-ös formátum, cértáblázott keménynyitásban, fóliázott kötésben, csak 590 Ft

csak 590 Ft

Mohás Livia: A táncos – A politikus – A nő (tizenkét esszé) kb. 240 old., színes, fóliázott kartonkötésben, F/5-ös formátumban 780 Ft

Rózsa Endre: Az álmoktól álma (hítrahagyott versek) 7 szerző ív, színes, fóliázott kartonkötésben, B/6-os formátumban 650 Ft

Sauer Ágoston: Kis regénytűköt (kisregény), B/6-os formátum, színes fóliázott kartonkötésben, 124 old., 580 Ft

Tornai József: Minden, ami virágik (új versek) 140 old., színes, fóliázott kartonkötésben, A/5-ös formátumban 670 Ft

Várkonyi Nándor: Az ördög ember, I.-II.-III. kötet, (egyművészeti világszemle) A/4-es formátum, három cértáblázott, keménynyitásban kötet, egy-egy vázontörésben, csator enyelőjepepal, összesen 1506 oldal 6400 Ft

Vihar Béla: A szék között (válogatott versek, Gergely Ágnes utószavával), 7 szerző ív, színes, fóliázott kartonkötésben, BN 24-es formátumban 680 Ft

Címünk: Budapest, 1068 Városligeti fasor 38. T/F.: 351-0593

ÍRÓFAGGATÓ

Nádra Valéria

m e g k é r d e z t e

Békés Pált

■ *Ha nem ön írta, olvasná-e Békés Pált műveit?*

Természetesen olvasnám, ha másért nem, mert bevezette a szépirodalomba, sokoldalúsága pedig felkelte az érdeklődésemet.

– *Olvasóként a gyerekeknek vagy a felnőtteknek szóló műveit talán érdekesebbnek, vonzóbbnak?*

– Én biztos vagyok benne, hogy Békés Pált is úgy vélekedik erről, mint Koszrólányi: gyerekeknek írni éppen olyan, mint felnőtteknek, csak nehezebb. Én nagyon komolyan veszem az egyenrangúságot. Egy példár is mondanék erre: egy időben írtam a *Lakótelepi történeteket* – felnőtteknek – és a *Kétszáz éves varázsló* című meseregényt. A terep és a világnézet azonos, csak a korosztály tér el, a két könyv egy élményvilághoz vezetett, csak két hangfelvételből, egy derűsből és egy ironikusabb, komorabból. Jgszóló nincis is gyermekirodalom, mert a jó irodalom a felnőttek is olvassák.

– *A saját gyerekei ihletették ezeket a könyveit?*

– Pont fordítva. Amikor a *Doktor Vidorka Minor nagy napját* írtam (1986), még nem volt gyermekem, viszont az egyik főszereplőt Dorkának hívták. Dorka lányom 1988-ban született. Két évet leheszese vagy a fejében már létezett a lá-

nyom, vagy egy mesehősről kapta a nevét. Azóta született Bálint nevű kisfiam, aki most nyolcéves. A Népszabadságban van egy Báldor című rovatom, ezt már egyértelműen ők kerestek ihlettek. A Báldor a két név kombinációja, ez volt egy bankkártyám kódja is, mert minden mást elfelejtettem.

– *Hogy tetetik a gyerekek?*

– Ragaszkodnak hozzá, hogy még a megjelenés előtt elolvassák ezeket a történeteket, melyek hármunk közös kalandjairól szólnak, s nehezen bocsátják meg, ha valamit nem pontosan úgy írok meg, ahogy történt.

– *Ön a kritikusok szerint nemzedéke életérzésének krónikásai. Elfogadja ezt a világnézet?*

– Igen is, nem is. 1956-ban születtem, számomra 1968 még nem lehetett fontos életrész. 1970-ben kerülttem gimnáziumba, s 1980-ban jöttem ki az egyetemről. A 70-es évek állóvíze nem adott közös aktivizáló élményeket. Ez egy arctalan nemzedék. Én történeteket akarok írni, mert ezzel a legalapvetőbb emberi igényt szeretném kielégíteni. A lelföldiek közül is azért érdekel teszem azt Marquez, vagy Malamud, mert történeteket mondanak el. Ki olvas szívesen önmagáért való szóhányosokat?...

– *Talán legnagyobb prózai vállalkozása az *Érzékeny utazások* című regény*

volt, ami furcsa módon nem sok visszajelzést kapott. Mi lehetett ennek az oka?

– Még fájdalmas számomra ennek a könyvnek a sorsa. 1991-ben jelent meg, Kazinczy stílusában íródott, s éppen az idő új gyökeresen átalakult világban jászódott, az NDK-ban, Csehszlovákiában és persze nálunk. Egyszer talán, amikor a napi politika nem szól így már bele az irodalmi művek sorsába, még új életre támad, ha akad kiadó, amelyik feltámasztja.

– *Hogy erős magát Békés Pált nézőként vagy hallgatóként?*

– A szerző mindig elégedetlen. A színház vagy olvas, vagy hozzáad valamit a műhöz.

– *Tapasztalta már az utóbbi?*

– Nem, de egy eset komolyan elgondolkoztatott. Egy vidéki színház próbái folytak. Egy általam fontosnak tartott szerepet egy arra abszolút alkalmatlan színész játszotta. A rendező, aki már mindent megpróbált eredménytelenül, azt mondta, húzd ki a szerepet. Éjjel írva kiláztam, s a sikeres bemutatón észrevettem, hogy nem is hiányzott. Mostanában keveset rádiózik, de most van egy fantasztikus 1848-as téma. Hogyan vásárolta meg a felvidéki magyar katonasírt, Szankó Soma a téli-útrassai sikeres hadjáratához szükséges fegyvereket. A kormánytól e cél-

ra kapott pénz nem volt elég, s így külföldön nyilatkozott, ebből vette meg és csúszkázta be az országba a 26 ezer helga puskát, s az ehhez szükséges teljes gyutacsgyárat.

– *Mit vett el öntől, s mit adott iró életének a televízió, mely 1994 óta munkahelye?*

– Sok időt és energiát vett el, de a két és fél évig létezett IKSZ Stúdióba biztosan vagyok. Azóta minden akadózik, sőt, megszüntöbten van. Hogy mit adott? Éltem első munkahelyem, melőtt szabad, mondhatnám kalandor életet étem, s mint szabadúszó, éjjel-nappal dolgoztam. Ha révés munkám véget ér, nem ércem szellemem lehet pénz hiányában megvalósítani, de anyagilag rosszul járok. Megyek vissza szabadúszónak, igaz, egyik barátom jegyezte meg: nem veszed észre, hogy a medencéből leeresztették a vizet?...

– *Az *És-beli* „Bélyeggyűjtemény” én kívül mit olvasna szívesen Békés Páltól?*

– A „Bélyeggyűjtemény” műfaját nagyon szeretem. Rettenő munkával 100 szóba szótók egy történetet. Akkor érzem jónak, ha mögöttem több ezer szó sejtik fel. Izenkívül az új novelláimat, melyekből néhány immut-amott megjelent, a többi pedig készül, hogy könyv formájában lásson napvilágra a jövő könyvtétem.

■ *Sosem ért nagy csalódás forgatókönyvíróként, mert mindig tudtam, hogy ha az én regényem alapján is, de a rendező filanjét írom, nem az enyém.*

A jövő század domináns műfaja, úgy sejtik, nem az irodalom lesz, ha nem a film. Nem magányos műalkotó, hanem a stáb egyik tagja lesz, de mégis el tudom mondani a közönségnek, amit akarok. Sokan akkórják majd az én legzemélyesebb mondanómat a rendezőtől a vállalkozón, színdarab, operatőrön át a producérig, de ha elég magas beszállók a forgatókönyv, akkor nem eszéből nagyon az én művészi látomásom, valami azért átsugárzik belőle a képernyőre, mozivászatra...

Tetszik, nem tetszik: tudomásul kell venni, ez van (illetve lesz). Ha fájdalmas, akkor is. A jövőben (gondolkodjunk globálisan, gondolkodjunk háromezer tévétárs-

ságban, háromezer csatornában), sokmillió nézője lehet a filmnek, még a regénynek, ami alapján készült, három- vagy ötezer olvasója, ha lesz (és akkor optimista vagyok). Tízosa szerencse, hogy nem csak tudok, de szeretek is filmet írni.

belső tudattartalmait, élményeit, emlékeit, képzeletét, és így együtt alkot az íróval, lelkeben újratemeti az író világát: író, olvasó együtt „írják” a regényt.

A filmben nincs szükség a néző fantáziájára, csak nézni kell bam-

csinál nekem egy olyan szerelmi jelenet, amiben – nézőként – jól érzem magam! De ha két ember gyöngyöcs, szeretettel megcsókolja egymást, két szív sejtik fel. Izenkívül az látom őket ébredni, és arcukon ott

fénylik egy szerelmes éjszaka emléke, akkor lelkem képernyőjén igen eljárdom magamnak, vagyis megalkotom a filmnek azt a részét, amit nem csinált meg a rendező. Vagy meghal a főbő szerelme, s vizitek a hullaszállítók, és a lány keze kelőg a hordágyról, és hallom a férfi hangját: „Az istencsi, nem léjzik?! Lelög a keze ...!” – lelkeim mozijában megalkotom a férfi féjaldalmár és a hullaszállítók közonyét, amit a filmben nem fényképeztek le.

Azért a jó filmben is marad hely a néző képzelete számára: csapnivalóan rossz filmrendező, aki mindent szájbárogóan megmutat.

Kertész Ákos

A mozi fölfalja a könyvet?

Amennyit olvész az én szorosan vett „saját”, individuális műveimből, annyit nyerek tömeghatásban, annnyival több emberhez jut el az a kevés, amennyivel a film az íróját képviseli.

Mondják, hogy a könyv nem tartalmazza a dolgot magát, amiről szól. A könyvben jelek, utatárhoz táblánk, amelyek alapján az olvasó újratudozza, újraszervekzi saját

léta, ott van a vázlat, képernyőn minden megteremtve, a nézőnek nincs mit a szerzővel „együttalkotnia”. Így igaz, de hál’ isten nem egészen. Például én nagyon nem szeretem a filmben a szerkesztést. Úgy érzem, kukkoló vagyok, egy peep-show-t látok, olyanba vonatok be (erőszakkal), ami csak két emberre tartozik, amilhez nincs közöm. Zsemitás legyen az a rendező, aki meg-

A verhetetlen Verne MUNKÁIDŐBEN REGÉNYT, VERSET, SZÍNDARABOT KÖRMÖLT

■ Azon kívül, hogy könyvszerzői előrendű köteteket vehet kézbe az olvasó, miben különbözik az új széria a számtalan és persze sikeres eddigi sorozattól?

– A Kiadó jelentős összegeket áldozott azért, hogy ne a szűzesrendős, avitt nyelvezetű Vercsfordítások jelenjenek meg újra, hanem új, modern, pontos, ellenőrzött, az eredetivel egybevetett, ún. kontrollált szövegek lássanak napvilágot. Ami egyedülálló a Verne kiadások történetében, hiszen még az elmúlt 30–40 évben is – ilyen vagy olyan okok miatt – hiányos, meghúzott, kihagyásos szövegeket jelentek meg.

– Mi ilyenkor és általában a szerkesztő feladata?

– Én állítom össze magát a sorozatot, ellenőrzöm a szövegeket, jegyzeteket írok. És tárgyalok a fordítókkal. Munkánkban persze óriási segítséget nyújtanak a Kiadó kitűnő munkatársai, rengeteg gondor leveszünk a vállamról.

– Mivel magam is gyerekkoromból Verne-rajongó vagyok, természetesen felfigyeltem nemrég egy érdekes hírre...

– Igen, még egy újdonsága van ennek a projektnek. Az történet ugyanis, hogy az amszterdami város-
za irattárából előkerültek elfelejtett kéziratok, amelyek az egyik tisztviselő, bizonyos Jules Verne írt, minden bizonnyal munkaidőben... Teremes anyagi ráfordítással megszerztük ezeket a nívumukkal színesítő Verne-szövegeket, sőt már le is fordítottuk őket. Például a *Róma astra* című regény Móra kiadóbeli kedves kollégánk, Kovács Miklós ültette át magyarra. Az írónak még egy kevésbé ismert arca is fölhívul egy-két rövidebb elbeszélésben: a humorista, a kortársain kedvesen, megbocsátóan gúnyolódó Verne arculata. Megszerztük egy színművet, amellyel díjat nyert s amelynek az a címe, hogy *Mana Lina*. A szíli-ati gyönyörű, romantikus verses színművet írt Leonardo da Vinci és Mona

A jelek szerint az elmúlt 130 esztendő Verne-kiadásai közül valószínűleg a legszebbet adja ki napjainkban az Unikornis Kiadó. A sorozatot Majláty Zoltán író, műfordító gondozza, aki vagy négy évtizeden át volt a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó szerkesztője. Tegyük hozzá, ő fordította le az egyik legnépszerűbb Verne-művet, A rejtelmes szigetet.

S nem mindennapi teljesítménnyel büszkélkedhet: tízenkét nyelvből fordította, nemcsak görögéből, latinból, próvenszálból és modern világnyelvekből, de pl. hollandból, baszkból, a Favar-szigetek nyelvéből is ültette át műveket magyarra.

Lisa kapcsolatáról – amelyet aztán egy másik modell feltűnése szaktit meg. Birtokomban van egy egész kötet Verne-vers is, ebből kiderül, Jules Verne nemcsak a francia próza mestere, eleganciájával, választékos szóhasználatával és patikamélegesen kimért gyönyörű mondataival, hanem, saját korához mérten, ugyan nem Victor Hugo-i nagyságot, de valódi költő.

– Tehát hamarosan kézhez kapjuk az „új” regényt, a színművet és a verseskötetet is. De voltaképpen milyen rendszer alapján, milyen ütemben jelennek meg az Unikornis Kiadó 75 kötetre tervezett sorozatának darabjai?

– A világotást rendezték volna tematikai csoportok szerint is: úrikalandok, útirészletek, robuzo-

madok, stb. De a Kiadót az a bölcs meggondolás vezette, hogy olyan könyveket adjunk ki, amelyek éppen nem kaphatók a könyvpiacra, olyasmir adjunk ki, amit a Verne-rajongók bizonyosan nagy kedvvel vásárolnak meg. Ezerföld útjában készülnek ezek a kiadványok, tehát nem csak a fordítók, a korrektőrök, a műszaki gárda és a nyomda is igyekszik, és csodálatosan szép munkát végez. Évente 12–14 könyv jelenik meg. Most szeptemberben – ritka kedvező alkalom! – Beálya János fordításában lát napvilágot *A szerki fia*, amely megint csak valamiképpen rendhagyó mű Verne életművében. Azt reméljük, a következő években, amikor nem kell újdonságokat fordítani, a kiadott kötetek száma megszorodik. Ez persze arról is függ, a vásárlók pénztárcája mit bír el. Meggyőződésün, hogy ezek a roppant elegáns kötetek nem túl drágák, s noha kiváló ajándéktárgyak is, mindenképp az olvasók épülésére szolgáló, értékes, időálló alkotások. Jómagam, aki már 65 és 70 között vagyok, némelykor meglehetősen olvasom ezeket az örök humanista elveket szemlélő egyszerűséggel megfogalmazó opuszokat.

Csokonai Anikó

Gyerekkönyvekről felnőtteknek

■ Mint írtuk, kiskoromban a ritmikus beszéd és testmozgás örömforrás. Pszicholingvisztikával foglalkozó szakemberek állítják, hogy azok a gyerekek sajátjuk el meghízhatatlan az anyanyelvüket – s ma már bizonyított, hogy azokat kertiük el a tanulási zavarok is a későbbiekben –, akik az édesanyjuktól nemcsak a gondoskodó mozdulatokat, a szeretetteljes odafigyelést kapják életük kezdetén, hanem a beszéd, a nyelv adta örömet is. Nem véletlen, hogy ebben az életkorban a „szellemileg jól tartott” gyerekek is „alkotnak” a maguk örömeit: kitalálnak ritmusokat, és ezt a „leírás” gyakran kapcsolják össze különféle testmozgásokkal (ringatózás, szaladgálás, ugrálás). A háromévesek többsége már képes közelebbi környezetével kívánságait, érzéseit, gondolatait. Ekkor közelebbi a szellemi életről tanítókodó „miért?”-korszak is. Míg a szellemi fejlődés megkezdődött időszakában igen nagy szerepe van az érzékek és érzékszervek ható megismerésének (tapintás, ízlelés, illetve esztétikai örömforrásként a mozgás, a ritmus) addig a könnyen megjegyezhető dalokon, rövid verses mondókaikon „nevelt” kicsi szívesen és türelemmel hallgat végig – főleg állatokról szóló – nagyon rövid meséket is. Míg a kiscsoportosoknak kedvence hősei az állatok, addig a nagycsoportosok, a már iskolába indulók türelmetlenül és odaadással hallgatják a – nem túl hosszú – verses meséket (pl. a jelcseleg is kapható, Kormos István írta *Vackor meséit*), vagy olyan népmesegyűjtemények meséit, amelyek hősei boszorkák, ründérek (Illyés Gyula *Hetvenhét magyar népmese*, Benedek Elek mesegyűjtései.) A sok szálon futó történeteket a gyerekek csak akkor képesek követni, ha megbízhatóan ismeri már az anyanyelvét, ezért ne a gyerekre haragudjunk, ha türelmetlenül szakít félbe egy „mesékönyvi” mesét, bizonyára az érdeklődése „el” szaladtunk... Egyébként nagyon sok szülő idegenkedik a különféle „rettentőseknél” nevezett mesékről, amelyekben például ürdögök gonoszkodnak, farkasok falják fel a nagymamát. A hatvanas évek hajdani nagy vitája mára eldőlt. A mesék „csodás” történetei, elemei jóval kevesebbet ártanak a gyermeki személyiség-

Előző számunkban a bölcsődés és kiscsoportos óvodás gyerekeknek ajánlható könyvekről, illetve azokról a szempontokról írtunk, amelyek alapján a szülőök szellemi táplálékot választhatnak a bölcsődéskorú, kiscsoportos gyerekeknek.

nek, mint a felnőttvilág realitás törénései, amelyeket a gyerekek folyamatosan lárnak a televízió képernyőjén.

Míg a picik, a 2–4 évesek szívesen hallgatnak visszatérő történeteket a környezetükben lévő tárgyakról, a saját családjukról, önmagukról – természetesen leginkább a szülő rögtönzése alapján –, addig nagyobbakat lekötik a népi államesetek. Ezeknek hősei beszélő, gondolkodó állatok, akiknek helyébe könnyen bekapcsolja magát a gyermek. A négy-öt éves kor az, amikor a gyermek figyelme, a forma felől egyre inkább a tartalom felé fordul. A mesének ekkor már nemcsak az örömszerző funkciója fontos, hanem az is, hogy segítségével újabb és újabb fogalmakkal (jó és rossz, csúnya és szép, okos és buta stb.) ismerkedik meg a kicsi. Mint Petroly Margit írja – a már előző számunkban is idézett – *Gondolatok a gyerekirodalomról* című tanulmányában: „A népmese a legalkalmasabb, hogy a gyereket átvezesse az érzékelhető világból a fogalmi világába, az ösztönök világából az erkölcsi világba.” Az íróndó népmese műfaján belüli mesetípusokat – az állameset, a ründemeset – azért is tartja fontosnak, mert ezek a mesék morális is, szellemileg is új kapukat nyitnak ki a gyermek előtt és elevenítik át a betűverés iránti kíváncsiságot.

A könyvesboltokban kapható, gyerekeknek szánt könyvek között megtalálhatók a népmesegyűjtemények is, a különféle verses műmesék is. A gyakorlatlan szülő azonban gyakran a minőség helyett a bőséggel találja szembe magát, ha a gyerekkönyv-kínálatot „böngészi”. A boltok eladói általában önmagukra teszik ki a különféle korúaknak szánt könyveket, így a bőség láttán a szülőök többsége nehezen dönt, milyen könyvet vásároljon.

A tanácsalánoknak talán segítenünk, aki pedig a leirtak után sem tud választani a polcokról, segítségért kaphat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár családi vagy gyerekkönyvtáraiban a szakképzett könyvtárosoktól...

(Következő számunkban a 7–10 évesek irodalmával foglalkozunk...)

L. Pusbasz Ilidő

MAGYAR SZABADELVŰEK

BESZÉLGETÉS GERŐ ANDRÁS TÖRTÉNÉSSZEL

■ *Hogyan született meg az Új Mandátum Kiadó szemre és sejtésre és rendkívül fontos sorozata?*

– A sorozat megszületése azzal az évtordulával függ össze, amelyet az idén és jövőre ünnepl az ország, nevezetesen az 1848–49-es forradalom és szabadságharc 150. évfordulójával. 1848–49, ez közismert, a magyar történelem egyik igazi sorsfordító eseménye, a polgári alkotmányosság, a liberális jogállamiság megszületésének időpontja. Abból indultam ki, amikor cunck a sorozatnak a gondolata felmerült bennem, hogy emléker kell állítani azoknak az embereknek, akik a legtöbbit nemek azért, hogy Magyarország a modern európai fejlődéssel szinkronba kerüljön, és végrehajtották történelmünk egyik legnagyobb tetteit vállalkozásait. 1848–49 a szabadelvűség jegyében született. De kik azok a személyek, akiknek írott megnyilvánulásából, valamint a korrisaik és az utókor véleményéből kötetek szerkeszthetők? Az összeállított névsor – azt tudom mondani – történelmi súlyukat tekintve a reformkor első vonala, s ezeknek az embereknek a többsége értelmeszerűen '48–49-ben, és sokan közülük utána is, meghatározó szerepet játszottak. Ez nem lebecsülése a robbiaknak, de vannak limitek, korlátok, hogy egy ponton túl nem terjeszkedhet a sorozat, és végül is mi tizenhárom kötetre terveztem, talán mert '48–49 kronológiai záróaktusa az aradi tizenhárom vértanúságra.

– *Kérem, sorolja fel, kik a szereplők és a szerzők a sorozatnak? És miért éppen ők?*

– A rend kedvéért tehát: Batthyány Lajos, Deák Ferenc, Eötvös József, Hajnóczy József, Jókai Mór, Kossuth Lajos, Kölcsey Ferenc, Petőfi Sándor, Szmere Bertalan, Széchenyi István, Teleki László, Vörösmarty Mihály, Wesselényi Miklós. A szerzők kiválasztása pedig úgy történt, hogy igyekeztem azokat megnevezni szerzőnek, akiről tudom, évtizedek óta foglalkoznak az adott személlyel, annak munkásságával. Úgy gondolom, ez egy kitűnő szerzőgárda, éppen ezért az ő nevéket is felsorolom: Erdődy Gábor, Molnár András, Veliky János, Pócs János, Fábri Anna, Pajkossy Gábor, Kulcsár Ferenc, Margócsy István, Hermann Róbert, Gergely András, Csorba László, Szőrényi László, Fónagy Zoltán. Mindannyian, akik ebben a vállalkozásban részt vettünk, beleértve a sorozat fővédőit, Magyar Billint, aki művelődési miniszterként támogatja a sorozatot, azért csináltuk az egészet, hogy modern nemzeti történelmünknek a korabeli Európához köthető, ugyanakkor mégis nagyon magyar és a legeszebb politikai, a mai demokrácia szempontjából

legfontosabb politikai tradícióit létrehozó nagy nemzedékre eljuthasson, közel juthasson az emberekhez. Méghozzá elérhető áron, mert ezek a keménykötésű, egységes és szorított szép megjelenésű kötetek mindössze 480 forintba kerülnek. Azt akartuk, hogy a műveltségörvönstől kezdve a középiskolai diákiig, egyetemi hallgatóig, a tanulóig elérhető áron megismerhetővé váljanak ezek a kötetek, s azok a gondolatok, amelyek megfogalmazódnak bennük, az ország alkotmányos helyzetéről, a szabadságokról, a szólásszabadságról, a zsidókérdésről, az emberi méltóságról, és mindarról, ami a 20. században olyan fontosra vált az emberek számára, egyfajta orientációs pontot kapjanak a ma élők, hogy elődcink – akik egy szóba és boldogabb Magyarországra lépezték el, mint ami aztán lett – ha rajtuk múlt volna, milyen országot kívántak létrehozni.

– *Szergezzük le, hogy nem vaskos monográfiákról, hanem 1-2 éves bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel, bibliográfiával ellátott válogatásokról, afféle olvasókönyvekről, hadat mondjam így: olvasandó könyvekről van szó...*

– A szerkezetükéről annyit, hogy minden kötetnek van előszava, ami az adott személy életjáróját öleli fel, utána az illető megnyilvánulásai, különböző meghatározó kérdésekről kapcsán, ezek vagy országgyűlési beszédek, vagy levelek, egyéb írásos vonatkozások, azután természetesen arról is szó van, hogy a korrisaik mit gondoltak az illetőről, tehát kapunk egy rálátást a személyiségre a saját korán keresztül, és ami nagyon fontos, az utókor néhány meghatározó gondolkodója hogyan értékelte őt.

– *Hogyan ered voltaképpen és mit jelent a szabadelvűség?*

– A szabadelvűnek az idegen megfellejtje a liberális. E szó eredetéről tudjuk, hogy a Napoléon ellen harcoló spanyolok nevezték magukat liberálisnak, tehát szabadsághívőknek. És a magyar reformkor mind a két szót használta, és utána is használták mindkét szót a múlt században. Abba a nagy folyamatba illeszkedett be a szabadelvűség, amely egyfelől szabadságot, másfelől modern értelemben vett nemzeti akart létrehozni Magyarországon. A kétő szervesen összekapcsolt. Legyen tehát egy modern nemzet, ne csak a kiváltságosok körébe korlátozódó náció, hanem a nemzetfogalom minden polgárt fogjon át. A szabadelvűség jelentett egy etikai tartalmat is, azt, hogy a szabad ember – egy szekularizált, a zsidó-keresztény kultúrák köréből kinövő szekularizált erkölcs mentén – hogyan viselkedik a közéletben és a magánéletben. Kölcseynek a Parancsok címről szól, az

erényről, miről erényes egy polgár, miről erényes a szabadságban megfogant magatartás. És volt természetesen politikai vetülete is ennek, hogy a szabadságon keresztül hogyan lehet összeszervezni az országban meglévő és egyébként széthúzó érdekeket, amelyek lehetővé teszik egy feudális típusú szerkezet lebontását. A magyar szabadelvűségnek ezek voltak a főbb jellemzői 1848-ig.

– *Miként változott a fogalom tartalma később?*

– Utána némileg változott a helyzet, az abszolutizmus időszakában az ellenállás pártolta a szabadelvűséget értelemszerűen, hiszen nem volt szabadság, és tagadták a nemzeti erényeket, és gyűzték a magyar szabadelvűket jelentős részben hatalomra került. Annyira, hogy 1875-től úgy hívták az utalkodó pártot Magyarországon, hogy Szabadelvű Párt. Ezek a szabadelvűek viszont már nem csak a szabadság problémájával, nem csak azzal néztek szembe, hogy kompromisszumot kötöttek a nemzeti függetlenség kérdésében. A magyar szabadelvűség '67 utáni nagy alakjai valójában azok, akik civilizációs innozményeket hoztak létre. Akik az utolsó jogi akadályokat lebontották, az állam és az egyház szétválását megvalósították, és ezzel megszüntették az évszázados katolikus – protestáns ellentétet, mert magánügyvé terék a vallás kérdését, az állam szemében nem számított innoztól fogva az, legalábbis elvileg, hogy kinek mi a vallása.

– *Milyen vezérek leledtek erre az ideológiára? És milyen esélyei vannak napjainkban?*

– A magyar szabadelvűségnek volt egy nagy telcsütele a századforduló után, hogy bizonyos problémákra nem tudott választ adni, amik a részben általa teremtet iparosodó társadalom problémái voltak, a munkáskérdésre, a földkérdésre, a szociális problematikára nem tudott jól reagálni. Előfordult azok az irányzatok, amelyek erdnyűképpen a szabadelvűség visszaszorul a századfordulór követően. Gondolok a szociális problematikával operáló, azokat előtérbe helyező jobb- és baloldali irányzatokra, keresztény-szociális valamint szociáldemokrata mozgalomokra. A Horthy-rendszer, ahogy Székfű mondta, utobatok világa nem kedvezett a szabadelvűségnek, és miután Trianon rettentő sokkot okozott a magyar közéletünknek, a nemzet nevében mindig lehetett korlátozni a szabadságot. Ez innoységesen ellenmondott a 19. századi intenciónak, ahol a szabadság és a nemzet egymást felértelmezte. Gondoljunk a Kossuth Rádió mai szünetjelére: „Fljen a magyar szabadság, eljen a haza!” A két háború között a haza és a szabadság

kettő vált, és a liberalizmus egyfajta hívőparakként élt tovább. Nagy esélye lett volna a magyar szabadelvűségnek a '45 utáni esereglesen képzülő demokratikus politikai rendszerben, de az ország újból megszállt ország lett, a legkevésbé volt fontos a szabadság és a nemzeti önállóság. A „szocialista” rendszer mind a nemzeti, mind a szabadság-érdekeket egyformán hátréba szorította. A következő, a vele szembeálló rezisztencia meg előtérbe helyezte, egybekapcsolva őket. Lényegében ez adta a magyar rendszerkritikának az óriási ethozár. És ebben az értelemben az tudom mondani, hogy a rendszerváltással Magyarországon a szabadelvűség győzött. Tehát létrejött egy demokratikus, jogállami, politikai szervezet. Megfellesem szerint nagyon érdekes módon ismétlődik a múlt század dilemmája, a szabadelvűség legnagyobb mozgatóere ma ugyanabban áll, mint a múlt század végén, a civilizációs funkcióban. A szocializmus hosszú évtizedei után az országnak van egy rendkívül nagy civilizációs elmaradottsága. Infrastruktúrában, oktatási rendszerben, egészségügyben.

– *Milyen zárogondolatokat ajánlja – mint a sorozat főszerkesztője – a Magyar Szabadelvűek et a Könyvhét olvasóinak?*

– Az ilyenfajta sorozatnak az értelme az, hogy eljussanak az emberekhez az autentikus gondolatok, azok a gondolatok, amelyek egy szabad Magyarország fogalmi rendszerében és működésében képződtek el az ország jövőjéről a múlt században. Az a szörnyű gyandim, hogy látszólag nagyon történelmi a magyar közgondolkodás, tehát pl. gyakran hivatkoznak Szent Istvánra meg különféle régi utalkodókra, de ezek megtaradnak a verbalizmusok szintjén, ezek egyfajta politikai hatalomigazolást próbó kijelentések. Tehát úgy látszik, nem elég az aktívan megnyilvánuló népakarat, mindig még valami plusz igazolást is kell keresni a hatalomhoz, és valójában sokkal kevesebbet tördünk a tényleges tartalmi mondanókkal. Egy ilyen sorozat abban is segíthet az embereknek, amikor az erditi szövegekkel találkoznak, hogy megcsappja őket az a nagyon furcsa dolog, amit egy történelmi nap mint nap megérezhet, amikor ezekkel az anyagnal dolgozik, hogy valami elképesztő frissesség árad ezekből a gondolatokból. Úgy tűnik, olyasvalamit tudtak megfogalmazni, ami a zaklatott és viharos 20. század után segít a 21. századba belépni, és tulajdonképpen azt mondja, hogy az ember akkor érezheti magát jól a világban, ha szabad ember maradhat.

G.A.

Jelenkor Kiadó Kft.

7621 Pécs, Munkácsy Mihály u. 30/A. Hungary
Tel.: (36) 72/314-782, Fax: (36) 72/336-803

40+5

Negyven éves a

JELENKOR

1954-1994 MUNKÁCSY MIHÁLY UTI FORDÍTÓ

JK

Öt éves a

Jelenkor Kiadó Kft.

Gerbeaud Sörház, 18:30
„Negyven plusz öt”
Gálaest a Jelenkor szerzőivel

Bevezeti:

Esterházy Péter

Felolvassák:

Bertók László,

Csikó László,

Darvasi László,

Garaczi László,

Kukorelly Endre,

Takács Zsuzsa

Szeptember 27. Vasárnap

Magyar Irodalom

Háza, 16:00

„Irodalom eladói” – címmel
beszélgetés

az irodalom piacról:

II. A reklám

Részvevők:

Bán Magda (Magyar Rádió)

Oroszovits Agnes

(Magyar Nemzet)

Ugrin Aranka

(Duna TV)

Varga Lajos Márton

(Népszabadság)

Várady Júlia

(Magyar Rádió)

Gerbeaud Sörház, 18:30
„Negyven plusz öt”
Gálaest a Jelenkor szerzőivel

Bevezeti: Konrád György

Felolvassák:

Balla Zsófia, Márton László,

Nádas Péter,

Oravecz Imre, Tolnai Ottó

PROGRAMOK

Szeptember 26. Szombat

Magyar Irodalom

Háza, 16:00

„Irodalom eladói”
– címmel beszélgetés
az irodalom piacról:

I. A terjesztés

Részvevők:

Diedrich Tamás

(Libri Kft.)

Fekete András

(Saxum Könyv Kft.)

Herrmann Róbert

(Írók Boltja)

Kertész Margit

(Európa Könyvkiadó)

Kiss József

(Könyvlicé)

Rácsai László

(Lap-ics Kft.)

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárat, műfaji, tartalmi,
időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen! TANKÖNYVCENTRUM a Kódex Könyvárúházbán

Budapest, V. Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)
Telefon: 332-7357

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes
választékával várjuk kedves vásárlóinkat.
Minden könyvet egy helyről!

Libri sikerlista

1998. szeptember eleje

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások
számítógépes összesítése alapján

1. Moldova György:
Ég a Duna
Kerrek 2000 Kiadó

2. Iskolaválasztás előtt... 1999.
Talentum Kiadó

3. A magyar helyesírás szabályai
Akadémiai Kiadó

4. Ablak-Zsiráf
Móra Ferenc Könyvkiadó

5. Kis magyar nyelvtan
Talentum Kiadó

6. Összefoglaló
feladatgyűjtemény
matematikából
Nemzeti Tankönyvkiadó

7. Némerhné Hock Illdikó:
1000 questions
1000 answers
Lexika Tankönyvkiadó

8. Dohár Péter:
Kis angol nyelvtan
Ring 6. Kiadó

9. Barendse, Martin:
A férfi működése – kezelési
útmutató
Animus Kiadó

10. Összefoglaló feladat-
gyűjtemény – matematikai
megoldások I–II.
Nemzeti Tankönyvkiadó

11. Pályaválasztás, tovább-
tanulás 1999.
Okker Kiadó

12. Borszéli Klára:
Ovis füzetek
Keressuth Kiadó

13. Szepes Mária:
Pörttyös Panni az évodáiban
Édesvíz Kiadó

14. Homérosz:
Odüsszeia
Európa Könyvkiadó

15. Kelecsényi László Zoltán:
Középiskolai kötelező olvas-
mányok elemzése
Corvina Kiadó

16. Shakespeare, William:
Öt dráma
Európa Könyvkiadó

17. Család konyhája
sorozat kötetei
Kulturtrade Kiadó

18. Mező, Robert:
A pirkadat
Európa Könyvkiadó

19. Molnár Ferenc:
A Pál utcai fiúk
Móra Kiadó

20. Moore, Brian:
Még késett bűnhődés
General Press Kiadó

LUKÁCS KÖNYVTÁR – LUKÁCS ARCHÍVUM

■ *Áprilisban, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál alkalmából, Lukács Könyvtár címmel új sorozatot indított a Napvilág Kiadó a Lukács Archívummal közös gondozásban. Az első két kötet – A lélek és a formák és az Esztétikai kultúra – az év első felében megjelent. Mindkettő Lukács György fiatalkori esszéket tartalmazza. Mesterházi Miklós sorozatszerkesztővel az Archívumban, Lukács egykori, Belgrád rakparti otthonában beszélgettünk.*

■ *Nagy emberek otthona, haláluk után többnyire emlékmúzeumává válik. Lukács György lakása ezzel szemben archívummá, szellemi műhellyé. Hogyan ment végbe ez a metamorfózis?*

– Lukács végrendeletében könyvtárát és kéziratokat hagyatékát az Akadémiára testálta. Ez utóbbi később

lyaként működött. Később, 1991-ben, az Akadémiai Könyvtárhoz került. A „házi feladatunk” az, hogy gyűjtsünk és feldolgozzunk minden Lukács-dokumentumot, -kiadványt, de erre igazán soha nem volt elég pénzünk. Ez nem csak kiterjedt kapcsolatokra igényel, hanem sajtófigyelést is például.

német Lukács Gesellschaft a paderborni egyetemen, igen előkelő kuratóriummal. Olaszországban és Japánban is jó színvonalú Lukács-kiadás folyik. Japánból például kutatók, fordítók, kiadók fordulnak hozzánk, levélben vagy személyesen.

– *Lukács Könyvtár. Friss sorozat, még kevesen, vagy*

egyét s mást megjelentetni, hiszen a Lukács Archívum erre szolgál, de erre nemigen volt keret. Végül sikerült megállapodnunk egy kiadóval, a Napvilággal; ők vállalták a sorozat kiadását.

Szeretnénk elérni azt a mozgá szabadságot, hogy olyan műveket is megjeleníthessünk, amelyek nem biztos, hogy elférnének a kiadó teljesen szabályos kötetében. Ugyancsak szeretnénk megpróbálni, hogyan lehetne kézbe vehető könyveket csinálni. Tehát kiszabadítani a Lukács-írásokat a végig nem vitt összkiadások

a „heidelbergi kofferral”, egy ottani széfben évtizedekig őrzött, illetve másoktól, máshonnan előkerült kéziratokkal bővült. Amikor Berlinből Hitler elől Moszkvába menekült, könyvtárának egy részét Frankfurtban, a Társadalomkutatási Intézetben hagyta megőrzésre.

Halála után, 1971-ben, döntöttek arról, hogy legyen egy Lukács Archívum, amely azután a Filozófiai Intézet egyik oszta-

lyaként működött. Később, 1991-ben, az Akadémiai Könyvtárhoz került.

– *Hogy áll ma a Lukács-kutatás idehaza és a világban?*

– A lukácsi életmű iránti érdeklődés különböző hullámokban jelentkezik. Mindig van persze egy „akadémiai alaprajz”, ami azt jelenti, hogy diákok ír-
nak valamilyen formában szakdolgozatot, később különböző rendű és rangú tanulmányokat. Van egy

nem elegendően ismert. Kérem, mutassa be olvasóinknak.

– A sorozat bizonyos értelemben egy krízisnek, a Lukács-kiadás válságának a terméke. Tudnillik Lukács német kiadása már hosszú évekkel ezelőtt leállt. Ahogy a magyar kiadás pedig megrekedt, mert a Magvető, amelyik kiadta, a többi állami kiadó sorsában osztozott. Ez kínos helyzetbe hozott bennünket; bár mi szeretnénk

nek a keretéből, amelyek elkötelezik az embert a vaskos kötetek mellett, egy sorrend mellett.

– *Milyen műveket terveznek megjelentetni a sorozat további kötetében?*

– A Balázs Béla és akinek nem kell szeretne a következő kötet lenni. A modern dráma fejlődésének történetét mindenképpen illenék kiadni és természetesen A regény elméletét is.

Aczél János

Az Osiris Kiadó Őszi Újdonságai

Dennett: Az internacionalitás filozófiája (<i>Horror metaphysicæ</i>)	1120 Ft
Huoranszki Ferenc (szerk.): Modern politikai filozófia (<i>Szemeszter</i>)	1450 Ft
Laki János (szerk.): Tudományfilozófia (<i>Szemeszter</i>)	1450 Ft
Nguyen-Daillier-Pellet-Kovács: Nemzetközi közjog (<i>Osiris tankönyv</i>)	2200 Ft
Csontos László (szerk.): A racionális döntések elmélete (<i>Szemeszter</i>)	1450 Ft
Kosztolányi Dezső: Levelek – naplók (<i>Osiris klasszikusok</i>)	1800 Ft
Kosztolányi Dezső összes versei (<i>Osiris klasszikusok</i>)	2180 Ft
Pilinszky János összes versei (<i>Osiris klasszikusok</i>)	1500 Ft
Pilinszky János: Széppróza (<i>Osiris klasszikusok</i>)	1400 Ft
Chownitz: Fél esztendő a negyvennyolcas forradalom Magyarországában	1250 Ft
Romsics Ignác (szerk.): Trianon és a magyar politikai gondolkodás 1920–1953 Ács! Tényfeltáró riportok a román emberi jogai ellen elkövetett esetekről	780 Ft
Kukorelli István (szerk.): Alkotmányjog	2880 Ft
Kormos István: Vackor az első bében – Vackor világot lát	1180 Ft

A kötetek megrendelhetők:

Osiris Könyvkereskedés
Balasi Ildikó
(1053 Bp. Veres Pálné u. 4-6.)
Telefon: 266-4999, 118-2516

A CORVINA KIADÓ NYELVKÖNYV-AJÁNLATA KÖZÉPISKOLÁSOKNAK ÉS NYELVVIZSGÁZÓKNAK!

Czohor Zsuzsa – Horlai György: Angol nyelvkönyv I. és II.	980 Ft
Czohor Zsuzsa – Horlai György: Nyelvtani összefoglaló	800 Ft
Zoltán Erika: Angol igeidők	780 Ft
Angol tematikus tesztek – Igék és vonzatok	720 Ft
Angol tematikus tesztek – Mondatszerkezetek	850 Ft
Angol tematikus tesztek – Szókincs 1-2.	880 – 820 Ft
Mark Twain: Az egymillió fontos bankjegy	650 Ft
Charles és Mary Lamb: Shakespeare mesék	650 Ft
Kovács János – Lázár Péter – Marion Merrick: A-Z Angol nyelvtan. Lexikon	2600 Ft
Gráf Zoltán – Kovács János – Vizi Katalin: A-Z Angol. Gyakorlókönyv	1200 Ft
Medgyes Péter – Magyarics Péter: Érettségi, felvételi – tanulmányi verseny – tesztek. Angol	780 Ft
Bart István – Klaudy Kinga – Szöllősy Judy: Angol fordítóiskola	900 Ft
Magyarics Péter: Angol nyelvvizsga. Középfok	700 Ft
Magyarics Péter: Angol nyelvvizsga Gyakorlókönyv. Középfok	700 Ft
Bart István: Angol – magyar kulturális/országismereti szótár – hamarosan megjelenik	kb. 2500 Ft
Bárdos Ildikó: Guruló angol (Kísérőfüzet + 2 kazetta)	780 + 620 Ft
Uzonyi Pál: Német igemódok	780 Ft
Juhász János: Richtiges Deutsch	1200 Ft
Einhorn Ágnes – Petnelki Katalin – Szablyár Anna – Zalán Péter: Érettségi, felvételi – nyelvvizsga tesztek. Német	850 Ft
Zalán Péter: Német fordítóiskola	700 Ft
Ajkay Eszter: Német nyelvvizsga. Középfok	580 Ft
Bárdosi Vilmos: Francia – magyar szóhasznosító	1400 Ft
Darabos Zsuzsanna – Kiss Sándor: Érettségi, felvételi – tanulmányi verseny – tesztek. Francia	680 Ft
Bárdosi Vilmos – Karakai Imre: A francia nyelv lexikona	2500 Ft

Kereskedelmi Osztályunk készséggel áll rendelkezésükre.
Corvina Kiadó, Kereskedelmi Osztály
1051 Budapest, Vörösmarty tér 1. IX. 937. és 938.
Tel.: 317-8379, Fax: 318-4410
Újdonságaink és régebbi kiadványaink egész évben
megvásárolhatók a Corvina Könyvklubban:
1051 Budapest, Vörösmarty tér 1. II. 201.
Tel.: 317-5185
Nyitva: hétfőtől csütörtökig 9–16,
pénteken 9–14 óráig.

TÍZEZER VAGY HÁROMEZER? KÉRDÉSEINKRE VÁLASZOL: A TANOSZ ELNÖKE

Szeptember végéig is eltart mostanság az iskolakezdés. Miután a gyerekek az első napokban átvették a főbb tankönyvek – először teljesnek hitt – csomagját, újabb és újabb üzenetek érkeznek a szaktanároktól, hogy ilyen vagy olyan kötetre, amelyből e tanévben az osztály tanulni fog, küldjön a szülő x száz forintot. Nyelvkönyvek esetében az ezres nagyságrend a szokványos. Az illetén módon kialakult helyzetről a Tankönyvesek Országos Szövetségének elnökét, dr. Karlovitz Jánost kérdeztük.

■ Talán maradnak látszólag a nézetekkel, de emlékezetem szerint a hajdani gyakorlati foglalkozásokon korosztályunk tankönyv nélkül is megtanult fürni-saragni, vasat megmunkálni, borgolni, könni és ecetes szilvát eltenni. Most pedig már nemcsak technikából, de rajzból is tankönyvük van a diákoknak. Hovatovább már a tornaterembe is Helyes mozdulatok a testnevelés órán vagy hasonló című kötetrel a kezükben vonulnak le szerényen ugyan a nebulók. Kinek érdeke ez?

– Tantárgyként egy könyver általában előírják, de dönthet úgy a tanár, hogy ezt nem követeli meg. Még magyarórán is megteheti, hogy forrásköböt tanít. Neki sok helyről kell merítenie a tudást, szeretzen be magának hervenhét segédletet, de se a gyerekek táskáját, se a szülők pénztárcáját nem ajánlatos megterhelni. Egyébként az öregeknek, a nagy gyakorlatlal rendelkező tanároknak és a diákoknak is az az egyöntetű véleményük, hogy a legegyszerűbb könyv a legjobb. Nem a csicsásat, a reprezentatív részcsit élönyben. Ezt mutatja az évente kiosztott tanulói részcsidj jutalmazottjainak példája. Az eredményhirdést, amely ezidén december elején várható, nagy izgalommal várják a kiadók, de főként a szerzők, hiszen azoktól kapnak elismerést, akik naponta dolgoznak a könyvükből.

– Milyenek találja a piacot a Tankönyvesek Országos Szövetsége?

– Jól működnek, jól ellátottak, hiányok szerintem már alig akadnak. Ugyanakkor túltelítettség mutatkozik. De minden egybevéve a kínálat kilencven százalékban nem kifogásolható.

– Miből fakad a túltelítettség?

– Abból, hogy versenyhelyzet alakult ki, s bizonyos népszerű területeken, mint az irodalom vagy a történelem, több kiadó szerelné megvetni a lábát, még akkor is, ha a kibocsátott mű nem akkora példányszámban kel el, mint azt remélték, vagy kiadótársainál tapasztalható véte.

Hányadán állunk a példányszámokkal ebben a bőséges választékú kurzusokban?

– A példányszámok üzleti titoknak számítanak, az adatokat eléggé

rejtgetjük, sajnos, még előlem is. Pontos adataink tehát nincsenek, de úgy vélem, öt-tíz ezer példányos tankönyv már gazdaságosan előállíthatónak mondható.

– Mi okból fájtalja, hogy Ön előtt is titkolóznak?

– Mert ilyesfajta adatokat tölem is gyakran kérdeznak, és nem tudok választ adni. De nemigen kutakodom. Minket nem a mennyiség érdekel, hanem a tartalom. Anyagi ügyekkel a tankönyvesek testület foglalkozik, amely most kamarává kíván alakulni.

– Mennyire érinti a tankönyvpiacot a NAT bevezetése?

– A kiadók fűrgék. Már a Nemzeti Oktatási Tanterv életbe lépése előtt a NAT előírásoknak megfelelő tankönyveket jelentettek meg. Tekintve, hogy az alaptanterv rugalmas, nem volt nehéz dolguk. A kiadott tankönyvek kilencven százaléka esetleg kisebb változtatásokkal átemelhető a NAT-ba.

– Mi lesz, ha módosítják a NAT-ot?

– A rugalmassága megnarad. Az a lényege, hogy félig kidolgozott tanterv, amelyet az adott iskolában öntenek végső formába.

– Nehéz lehet e tartásokhoz igazodniuk a könyveseknek...

Könnyit a helyzeten, hogy visszadillítják a kerettantervet, amit helyesnek. Egyébként ha '90-ben bevezették volna a NAT-ot, már mind a 300 hilsáját kijavítottuk volna. Óhararlan, hogy egy újdonság, amelyet íróasztal mellett gyártottak és még nem próbáltak ki, rele legyen hibával. De a gyakorlat mindent korrigál. Azt az időszakot, amikor a régi tanterv már usun volt érvényben és az új nem lépett életbe, a tankönyvek segítettek átüldalni a pedagógusoknak.

– Most viszont nem irigylem őket! Többzetes kínálatból nem lehet könnyű válogatni.

– Velméréseink szerint a pedagógusok 95 százaléka líve a gazdag tankönyvpiacnak, szeretnek válogatni. Az összes iskolába kérdőívet küldtünk ki. A tankönyvfelcélösök a többi tanár és az igazgató megkérdezése után írták be a választ. A tanítók, tanárok nem sírják vissza az egykönnyvűséget, még oly formában sem, ahogyan egyes fórumokon ingyenes tankönyvek ál-

cízzák ezt a javaslattevők. Ez, ha nem is a szocialista modellt állítaná vissza, de mindenképpen egy kiadó bizonyos könyvét adnak költségterítés nélkül, s akkor ez a szerencsés vállalkozás kerülne monopól helyzetbe.

– Hol tudnak tájékozódni a sok új kiadásnyról?

– A kérdőívre adott feleletek azt mutatják, hogy leginkább a Tankönyvgyűjtek segítségével igazodnak el és egymás közr is tapasztalatot cserélnek a tanárok, de az igazgatók már érdekes módon nem avatkoznak bele a döntésbe. Minden megyében van bemutatóterem, összesen harmincnégy helyen az országban, ezek működésével azonban elcsúszhatunk vagyunk, figyelni kell öker. Kevés könyvet tárnak a látogatók elé, a nyitva tartásuk bizonytalan és nem mindenki tud távoli településekről odautazni, hogy megismerkedhessen a kínált kötetek tartalmával. Akik viszont elmennek, azok a helyben tanulmányozás mellett fényképet is készíthetnek a művek részleteiről és így otthon a gyakorlatban is kipróbálhatják azokat.

– A pletykák szerint bizonyos tankönyvkiadók oly módon terjesztik mind szélesebb körben köteteket, hogy a szűk jelentős mennyiséget megrendelő iskolák érdekelni pedagógusainak befizetnek, mondjuk, egy szafidóli utas.

– Sajnos, ilyesmi előfordul, hogy a gazdagabbak aratnak. A pedagógusok azért nagyítást ellenállnak az efféle megoldásnak, de a vadhajtsókat mindenképpen le kell nyessni. Magam is csak itt-ott hallottam ilyesmiről. Ha azonban valaki a kamarán belül működő etikai bizottságnál bejelenté ebébi konkrét tapasztalatát, kivizsgálják az eseret. Nagy ügy kerckedhet belőle, emiatt nem tartok attól, hogy ez a „megoldás” álkalknossá válék.

– A tankönyvpiacot illetően elérnek a vélemények. A közvélemény tízezer forint feletti évfolyamonkénti költségek miatt háborog. Könyvei behelyes államiutakár ár pedig, akivel a legutóbbi lapzámban készítettem interjúát, 3500 forintos költségekről nyilatkozott. Miből ered Ön szerint e jelentős különbség?

– Azt hiszem, Könyvi útnak van igazsága, három-négyezer forint között mozognak az átlagos árak. Mivel azonban nincsenek tankönyvesaladók, mindenki immen-omnan váltogat. Ha valaki a legszebb és a legdrágább tankönyvek mellett dönt, akkor fölcsúszhat tízezerre az összeg. Ez látszik inkább kivételnek. A különbséget okozhatja az is, hogy van, aki nem számol a felsőoktatással, s máris 7600 félé könyvvel kevesebb az eredmény. Alapfokon háromezer kötetes a kínálat, ha a szakképzést is belevesztük, akkor a duplája. Persze nekem is az a véleményem, a kiadók érdekeivel ellenérőben, hogy drágák a tankönyvek, ezért versenyt hirdettünk a minél olcsóbb kiadványok érdekében. Csökkenthető a költséggele technikai, szerkesztési módszerekkel, a kötetek soványításával, jobb papírkiválasztással, de sokat segítené, ha az állam mérsékelné az árakat.

– A szakképzés tankönyvigényét is említette. It területen nincsenek gondok?

– Nagyon alacsony példányszámúigényekkel küszködnek. Klasszikus példa erre a hangszerkészítő szakma, amelyben százötven évre előre megvannak a tankönyvek, mert esztendőnként csak három-négy gyerek tanulja ezt a mesterséget. Másrésztől a szakképzés az a terület, amelyben egyelőre még tankönyvhiány tapasztalható, de pályázatokkal és más módszerekkel ezen is próbálunk segíteni.

– Mit tart a TANOSZ és a hozzá köztudó legfontosabb feladatának?

– Azt, hogy létrejöljessen a tankönyvek egymásra épülése, egymáshoz illeszkedése, hogy a területek ne szétváljanak, hanem hangozódjanak össze. Tudomásul kell venni továbbá, hogy a modern tankönyv már nem is hírszó, hogy könyv, hanem akár audiovizuális, akár számítógépes anyag, vagy az Interneten megjelent szöveg. A tankönyv modernizációja során az engedélyezési, jóváhagyási rendszert ki kell terjesztetni a taneszközök teljes tárára, el kell törölni a hagyományos és az új ismeretforrások közötti, tulajdonképpen már nem is létező határt.

Mátraházi Zsuzsa

TARTÓS KÖNYV, A SIKER KORONÁJA

■ *Már annyi tartós dologról hallottunk, most itt ez a tartós tankönyv, mit értünk az elnevezésen?*

– Régóta beszélnek arról, hogy a tanév kezdetekor, mekkora terhet jelent a tankönyvek megvásárlása – válaszolja Vilhelm József, a Korona Könyvkiadó ügyvezető igazgatója. Az árról nemigen lehet vitatkozni, sőt változrarni sem, ennyibe kerül. Megoldás azonban mégis szükségeltetett, s ezt pártfogolja az illetékes minisztérium is. Az elgondolás egy régi „szakás” felcsevegés, miszerint a tankönyvek, „örökölhető”, minek évente újat venni.

– *Feltéve persze, hogy nem hullik lapjaira már az első héten. Mert a valóságban kevés tankönyv bírta meg „egységét” a tanév végére.*

– Azért, ha utánagondolunk, ennek nem kell feltétlenül így lenni, köthetőek a könyvek igényesebben is, lehet a tartalom kidolgozottabb.

– *Ettől tartós?*

– Ettől is és attól is, hogy a tartalmat tudatosan szerkesztjük, írtuk, állítottuk össze.

– *Írjuk ezen, hogy a könyvek kívül-belül tartósak?*

– Elsőnek a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelmi könyveket adtuk ki az új koncepció jegyében. A befogadó tanúgyként értelmezett elgondolás

lényege az integráltság, az, hogy a tanmenetbe beilleszthető a mozgóképkultúra, a médiaismeret, a tánc, a dráma, valamint az informatika.

– *Általános és középiskolásoknak egyaránt elkészültek a könyvek?*

– Az új rendszerben többféle iskolatípus létezik, a hagyományos 8+4, a 4+4+4, 6+6 és a 12 osztályos. Ehhez alkalmazkodva nem osztályokra bontottuk, hanem korosztályoknak ajánljuk a könyveket 7-től 18 éves korig, a második elemőtől egészen az érettségig.

– *A gyakorlat tehát az lesz, hogy év végén a tanulók megőrzik a tankönyveiket és a következő év elején azt eladják az alábbi osztályosoknak?*

– Ennek a rendszeréhez is adtunk segítséget, a könyvekben található egy olyan oldal, ahol regisztrálni lehet, hogy ki, milyen állapotban hozza vissza az iskola könyvtárába a könyvet. Mi négy év garanciát vállalunk, ennek megfelelő borítással láttuk el a tankönyveinket, továbbá kiiktartuk az olyan feladatokat, amelyek a könyvbe írva kell megoldani.

– *Egy ilyen négyéves használat nemcsak a könyv technikai minőségét követeli meg, de a tartalom szakmai színvonalában is magasabb szintet lehet az elvárás.*

– Az egyik legfontosabb feladatunknak ezt tartottuk és ezért megvalósításához az ELTE bölcsészeti karának vezető oktatóiból szerkesztőbizottságot hívtunk össze. Rangos szakértelműek vállalták el felkérésünket: munkatársaink között köszönhetjük dr. Kenyeres Zoltánt, dr. Sipos Lajost, dr. Szegedy-Maszák Mihályt és dr. Tolcsvai Nagy Gábor. A tankönyveket gyakorló pedagógusok és elméleti szakemberek együtt írják, és írták, így biztosítani tudjuk a tudományos szemléletet és a tanítás gyakorlati szempontjainak összehangolását.

– *Történelmi könyvekben szokásos, hogy a magyar és a világtörténelem legfontosabb dátumai időrendben követik egymást. Az irodalom feldolgozása más utat követ, ezért a tankönyv kronológiai táblázatot is tartalmaz.*

– Ezt azért dolgoztuk ki, mert hasznosnak ítéltük, hogy a tanulók összehajthassák, hol tartott a világ és hol mi magyarok egy adott időszakban szellemi téren.

– *Említette a befogadó tanúgy elnevezést. Ez valószínűleg a tankönyvesaládban, amikor a médiáról is szólnak.*

– Az egyik legújabb műfaj a gyerekek körében a mozi. A NAT ezt is felvette az oktatandó

tárgyak körébe. Elismerett szakemberek útmutatásai alapján rendszerbe foglaltuk az ide vonatkozó ismereteket. Ők ezt a műfajt alternatív módon az átlagnál magasabb szinten szeretik a gyerekeknek tanítani.

– *A tankönyvek szép, és olyan érdekes információkat tartalmaznak, hogy még az is szívesen elolvassa, aki már túl van az iskolás éveken, de érdeklődik a filmek, a filmművészet iránt.*

– Ez ugyan nem volt az elsődleges szándékaink között, de ha így lesz, örülünk neki.

– *Ami még érdekes, hogy az egyes korosztályoknak ajánlott tankönyvek nem egy, hanem három tagból, úgynevezett tankönyvesaládból állnak.*

– Az irodalomtankönyvekhez szöveggyűjtemény és tanári kézikönyv készült. Háromvariációs tanmeneti javaslatot dolgoztunk ki, ezzel is elősegítve a differenciált oktatást.

– *Milyen a könyvek visszhangja?*

– Az igényes könyv mindig dicséretre számíthat, szakmai körökben nagyon jól vizsgáztunk, a Szép magyar könyv versenyen ököveléssel jutalmazták a szerzőnket.

Megrendelhető címünkön: Korona Kiadó, 1111 Budapest, Bartók Béla út 50.

(x)

KIMŰVELT EMBERFŐK SOKASÁGA?

1965 óta szeptember 8-a az analfabizmus elleni küzdelem, az írásbeliség világnapja. Érdemes elgondolkozni azon, hogy mi mindent köszönhetünk az írásnak, az írásbeliségnek – hiszen az ember az egyetlen lény, aki nemzedékről nemzedékre leírt szövegek segítségével örökíti át tudását, ismereteit. Magyarországon 1868 óta – Az Eötvös-féle népiskolai törvény életbelépésétől – kötelező a hatéves kort betöltött gyerekek számára az iskolába járás, a betűvetés, a számolás, olvasás elsajátítása. Míg 1870-ben még a tan kötelezetteknek mintegy kétharmada nem járt iskolába, addig ez az arány 1913-ra 14 százalékra csökkent.

■ Azt gondolhatnánk, a huszonegyedik század fordulóján már nem található olyan ember széles e hazában, aki nem tanult meg írni, olvasni... Márpedig ma Magyarországon a felnőtt lakosság hét százaléka nevezhető funkcionális analfabétának, azaz bár tanult írni, olvasni, képtelen bizonytalan ismereteit hasznosítani. Ezek az emberek azok, akik akadovva olvassák össze a szavakat, és olykor egyáltalán nem értik meg a – nagy nehezen kitalálható – szöveget. Ezek az emberek képtelenek haladni a folytonosan megújuló ismeretekkel, ők a képtelenek és a képzhetetlenek, ezért belőlük lesznek a leszakadók, azok, akiket először centrifugál a lét peremére a munkaerőpiac és az egyre több szakmai, jogi, pénzügyi ismeret követelő Élet. Sajnos azonban nem csak a felnőttek körében lehetők fel az úgynevezett funkcionális analfabéták. A legújabb statisztikák szerint a mai általános iskolásoknak mintegy 14 százaléka nem jut el a nyolcadik osztályig, ami arra utal: egy felnövekvő korosztályban csunyán

nem igazodnak jól el a betűk, számok világában, képtelenek lépést tartani akár csak átlagosan haladó társaikkal is, ezért egyre jobban lemaradnak, majd megbuknak, vagy a tan kötelezettség korhatárát elérve, kimaradnak.

Ezeknek a fiataloknak az életpályája többé-kevésbé megjósolható: a munkanélküli létől a hűnözésig.

Szomorú tendenciára utal, hogy a legújabb statisztikák szerint a mai magyar felnőtt lakosságnak mintegy fel bizonytalanul olvas, nehezen ért meg (rossz) szöveget. Felmerül a kérdés, mi lesz a következő évszázadban hiányos képességű emberrésainkkal?

A magatartáskutatók, pszichológusok szerint a felnőttkori viselkedést, magatartást, bizonyos dolgokhoz való viszonyunkat gyermekkorban, elsősorban a családban sajátítjuk el. Jó lenne, ha a felnövekvők otthonról a betű szeretetét, a tudás és nem a pénz risztelét kapnák utaválól, hogy ne legyenek a jövő társadalmának pártai...

tépi

Magyar irodalom

Ágoston Vilmos:
Godir és galanter
Noran-Palatinus,
270 oldal, 966 Ft

Mire megértjük a címet, elolvastuk a könyvet. Azaz a könyv témája – és olvasásra ösztökélő „tűzka” – e két fogalom megfejtésének feltételezett olvasói szándéka. A szerzői szándék „bejön”, hisz izgalommal olvassuk a regényt az „üzenetet” hordozó, magával ragadó cselekmény és a különös és groteszk módon valóságos milió jóvoltából.

Ez a milió a tegnap Romániájának szeku-világa – de hová nem ért el egykor a szeku keze? Ha azonban e regény cselekménye csupán a szekusoknak és gépezüknek kiszolgáltatott egyén szenvedéstörténete lenne, mondhatnánk, hogy olvastunk már e tárgyban különbeket is. Kibővül azonban a felmutatott világ – Illyés után szabadon – azzal a motívummal is, hogy „ahol zsarnokság van, ott zsarnokság van” az elnyomott kisebbségi milióban is. A regény nagy „találata” az a ha akarom(ja) székely, ha akarom(ja) román ügyeskedő kétes egzisztencia, aki egyaránt lehet ellenszegülő és besúgó. Végig nem derül ki azonban sem az erdélyi magyar értelmiségi főhős, sem az olvasó számára, kicsoda is (volt) inkább valójában, mert befellegzik a szekus

világnak, és (mellék)hősünk alapítványi képviselőként folytatja „ki ha én nem” stílusú, most már hátrókat átvélő (kereszt)apáskodó nagyzolását.

Ha ez nem derül ki, nem is baj, e lebegés csak izgalmasabbá teszi a könyvet. A lényeg nem a történehen, hanem a stílusban rejtezik. Remekbe szabott mondatokban és gondolat sorokban tárul fel egy elnyomásra épített rendszer kiszolgálóinak szorongás-, védekezés- valamint önigazolás-rendszere és feszültségoldó „stratégiája” – és lassacskán a címbe rejtett történetfilozófiai kérdés is megoldódik. A történelemben mindig – vagy legalábbis olykor – vannak események. Ahhoz azonban, hogy valami észrevehető – most ne firtassuk, jó-e vagy rossz, hisz a dolgok annyira összetettek – fordulat bekövetkezzék, kétféle emberre van szükség: galanterre, akinek vannak meredek ötletei, de nincsenek gátlásai, és godirra, aki személyes (balcsóságig vagy mártíromságig menő) jóhiszeműségével hitelesíti az eseményeket.

Általában nem illő ajánlasként egy regény kulcsár az olvasó kezébe adni, ám hisszük, hogy ezúttal nem fosztottuk meg semmi jótól az olvasót, hisz e regénynek a történeti filozófiaián kívül még jó néhány kulcsa van. Egyebek közt részben még kulcsregény is... de ennél többet már csakugyan nem illik előre elárulni.

-ii-

Bisztray Ádám:
A rózsakert leves
Széphalom Könyvműhely,
162 oldal, 580 Ft

Bisztray Ádám – önéletrajzi elemekkel jócskán megfűszerezett – nemrég megjelent novelláskötete nem véletlenül viseli a Rózsakert leves címet. Ennél a novellánál jobban kevés írással lehetne jellemezni a „szocialista” Magyarországot és a benne élők közérzetét, mint ahogy az író által „korszakváltás”-nak nevezett, 1989 utáni időszakot sem lehetne jobban megrajzolni, mint azt Bisztray teszi a Frank című novellájában. Egy nemzedék, a mai örven-harvanévesek lelki-ideológia hányattatásainak látélete ez a kötet. Mint a könyv borítóján olvashatjuk, a novellák többsége 1988 és 1993 között különféle folyóiratokban már megjelent, ám az egy kötetben való megjelenésük a szétszórattatástól mentik meg majd ezeket az írásokat. Bisztray novellái hétköznapi történetek, „közérzetjelentések”. Pétery – akit a szerző magáról „mintázott” – nem irányítója, csupán elszenvetője, szemlélője az eseményeknek, mint voltunk, vagy vagyunk a legelőbbben a történelemben. A könyvet olvasva persze emlékfoszlányok bukkannak fel az emberben. Bennem például a Rózsakert leves felidézi annak a húsz évvel ezelőtti napnak az emlékéit, amikor

egy külvárosi művelődési ház népművelőjeként egy akkori magastrangú politikai kerületi látogatására kellett készülnünk lázasan. A látogatás előtt már napokkal különféle biztonsági emberek jöttek-mentek a házban. Aztán a feltörtedezett betonú járdára több méteres piros szőnyeg került, a ház kapujától pedig hatalmas dézsákban álló pálmafák mellett kalauzolták be a neves személyiséget az udvartartásához tartozók és a hajbókoló kerületi vezetők. Mint később kiderült, volt itt étkező és biztonsági ember – szép számmal. Persze, a novellák nyomán más emlékek is előjönnek... Ismerősöm vallomása 1989-ből, aki párttitkárból vált hirtelen kilépővé, amikor lazulni látszott a hurok, s aki könnyes szemmel bizonygatta, hogy sem belépése, sem kilépése nem volt elvtelen... Bisztray remekbe szabott novelláskötete magánéleti krónika, amelynek olvasán magunkra, ismerőseinkre, pályatársainkra, hétköznapijainkra ismerhetünk és amely segít rádöbbenünk, legtöbbször csak játékszeri vagyunk a politikának, a történelemnek. Talán némi fekete humorral – ami Bisztray sajátja – nem kevés bölcsességgel – amiről ugyancsak nem mentesek írásai – könnyebb lesz feldolgoznunk a múltat – és a jövőben múlttá szelidülő jelent.

-tépé-

Külföldi irodalom

Daniel Boulanger:

Veszélyes szívesség

Novellák

Széphalom Könyvműhely

157 oldal, 580 Ft

Az 1922-ben született kalandos életű író, aki megjárta a második világháborút, aki valójában harminchat évesen kezdett el komolyan írni, aki számos francia „új-hullámos” filmben vállalt statisztaszerepet, és aki regényeket, színműveket és közel száz filmforgatókönyvet is írt negyvenéves irodalmi pályafutása alatt, hazájában elsősorban a novella mestereként tartják számon. Ahogy mondani szokták, házagypótló a nemrégiben a Széphalom Könyvműhelynél megjelent novellaválogatás, annak ellenére, hogy különféle irodalmi folyóiratokban, antológiákban elvértve már jelentek meg Boulanger-novellák. A Veszélyes szívesség című válogatás tanúsítja, hogy a francia író valóban a kispóza mestere. Rövid lélegzetű írásaiban sorsokat ábrázol és jellemeket alkot. A novellák kivétel nélkül a hétköznapokról szólnak, azokról az apró – egyébként talán említésre sem méltó történetekről – amelyek mégis gyökeresen változtatják meg a hétköznapi emberek látszólag – „lefürött” – életét. Boulanger írásai arra figyelmeztetnek, hogy életünk történései nem szemléltethetők önmagukban.

Mindennek előtörténete van, s gyakran a legváratalnabb helyzetekben vállaljuk önmagunkat: azt, amik lenni szerettünk volna, vagy amiké lettünk: előidézve viselkedésünkkel, döntésünkkel a már nem is várt boldogságot, vagy a már elkerülni remélt végzetet...

Boulanger az az író, aki – ahogy egy újságírónak nyilatkozta – „csak a keze ügyében lévő témákat” kedveli. Írásai ugyanazt üzenik, amit Kosztolányi is a Halottú beszédben, („az ember egyedüli példány”), s amiről hajlamosak vagyunk elfelejteni...

-répé-

Tea a Tádzs Mahalban

Mai indiai elbeszélők

Argumentum Kiadó,

189 oldal, 880 Ft

India ötven évvel ezelőtti függetlenségi harcának tiszteletére születtett ez a válogatás, amely huszonegy indiai szerző elbeszélését tartalmazza, s amelyet – tekintettel arra, hogy a szerzők többsége kortárs – nyugodtan nevezhetünk hiánypótlónak is. A kötet szerkesztője, Négyesi Mária ugyan a kötet fűlszövegén külön hangsúlyozza, hogy a válogatás csupán ízelet akar adni az indiai irodalom utolsó ötven évéről, a kontinentális ország sokszínű, ám mégis egységes irodalmából, többségünk számára ez az első magyarul is hozzáférhető kortárs indiai prózaválogatás. A kötet érde-

kessége az is, hogy, mint a fűlszövegen olvasható, az elbeszélések fordítói „már ahhoz a fiatal műfordítói nemzedékhez tartoznak, akik nem a közvetítő nyelvek révén”, hanem hundi, urdu és bengáli nyelvismeretük segítségével, eredeti nyelvből ültették át magyarra az indiai irodalom modern klasszikusainak és ígéretes fiatal tehetségeinek alkotásait.

A kötet elbeszélései egy olyan – az európai emberek által ismeretlen – világba kalauzolnak el, amelyben igen fontos szerepük van a hagyományoknak, amelyben a hétköznapokat is körülöleli a mese, amelyben az emberek elnyomottan is valamiféle bölcs távolságtartással és méltósággal néznek a földi élet megpróbáltatásaira, amelyben jelen van az egymás iránti „hosszantartó türelem”, amelyben az idő nem az európai értelemben vett elmúlás jelképe, hanem valami végtelen folyam, amiben nem számítanak a percek, az órák és a távolságok sem. A kötet egyik legszebb írása, *Szaádat Haszan Mantó*, 1955-ben elhunyt urdu író *Tóhá Téle Szingh* című elbeszélése (Dezso Csaba fiatal indológus mesteri fordítása), persze azt is bizonyítja, hogy a „kisemberek” a világ minden táján a hatalom járékszerői, s olykor legalább olyan értetlenül szemlélik maguk körül az eseményeket, mint a Pakisztánból Indiába és az Indiából Pakisztánba ártolnolcolt bolondok, akik sem-

mi mást nem szeretnének, mint otthon lenni valahol a világban... És ilyen értelemben talán még sincs olyan messze a mesebeli India...

-show-

Robert M. Pirsig:

A zen meg a motorkerékpár-ápolás művészete

Európa Könyvkiadó,

414 oldal, 1400 Ft

Keremac gyalog járt, legföljebb felkérérdzkedett valami autóra, vagy vonatra, és ha megéhezett, almás pitét evett. Szegény volt, de nem is akart többet, bejárni az országot és megírni, amit átélt. A hervenés évek beatnikének, országúti vándorának már motorkerékpárja van. Telik rá, de talán telne többre is, ám nem vesz autót, mert az azért túlzás lenne, semmi férfiaság, semmi romantika. Nem érezné a vadnyugat szelét, az országút porát. Így száguld és medítál.

A könyvet, *A zen meg a motorkerékpár-ápolás művészete*, majd tíz éve kiadták nálunk, nagy fuldoklás kísérte, szinte senki sem érdekelt az akkor még közelebbi múlt kultusza. Valami mással voltunk elfoglalva, most azonban ráérünk. Zenezhettünk, hogy hova jut a világ a technika és a bölcselerek szorításában. Melyik is kell, melyik nélkül nem lehet. Mert ugye ezek a nyakunkon vannak, mi is ezért örlődünk, kezünkben szorongarva a kilencven kilométerre és száguldásra jogosító metróbérletünket.

De az is lehet, hogy nem kell választani, mert hát a nagy bölcselők éppen technika szekerén falják a kilométereket, s kár tagadni, elárkozott áldásai nélkül nemigen tudnánk élni. Csak az kellene, hogy a technika egy kicsit szeressen minket.

A férfi fiával, Chris-szel és barátaival kerekedik át az országon és mereng, medítál. A könyv pedig megosztja velünk tanításait, a legapróbb részletességgel elmondja, mi mindent vigyünk magunkkal, ha követni akarjuk őt motorkerékpárral, mire kell gondolni, mert ugye eshet, meg süthet és olykor meg is éhezünk. A sok kacaton kívül, természetesen vigyük őt is magunkkal, így könyvbe körve, mert ugye könyv nélkül egy kilométernyi se, s könyvek helyett ez a könyv is megteszi, mert megszólaltatja benne Arisztotelészt, Platónt, Phaidroszt és az összes bölcsőt. De Pirsig nemcsak minket szórakoztat, hanem a fiát is, Christ, akit maga mögé ültet száguldó paripáján. A kislány pedig kérdez, mert érteni azért ő sem ért mindent.

Érdekes könyv.

Bagotai/ty. edt.

Tényirodalom

Avar Bella:
Elhagyta Napot, Holdat
SIK Kiadó
164 oldal, 790 Ft

Milyen volt a gyermekkorod? Gyakran kérdezzük. A

kérdésre Avar Bella ezzel a könyvével válaszol. Túlélt a felnőttek által teremtett intézeti poklot, ahol sok gyermek elbukik és egy életen át cipeli fájdalmait, a sötét batyuként a lélekre nehezedő rémületet.

Avar Bellát a halál avatta nagykorúvá. Tizenkét évesen lett azzá. A felnőtté válást sokféleképpen éljük át. Ki örömmel, ki kíváncsisággal, ki szorongva, ki büszkén lépi át a gyermekkor küszöbét. Ez az utóbbi érzés azonban az írónőnek nem adatott meg. Őt édesanyja halálhírére vette nagykorúvá. Édesanyját a kórházba szállították és ekkor az idő meghalt a számára. A halál döbbenetét az édesapa kegyetlensége tette még szomorúbbá. Nem kívánta nevelni őt. Hamarosan állami intézetbe vitték. Rácsok, ajtók, kulcsok zörgése, arctalan nevelők. Fájdalmát előbb a fásultság, később a külöködés váltotta fel. Érzékeli az intézet monotonitását, a lányok különbözőségét és egyformaságát, az intézeti fogságban sínylődők ösztönvilágát. Otthona az intézet lett, ahol különböző korosztályok otthontalanul vándorolnak az egyre nagyobb ágyak, vécek útján a nagykorúság és a szabadság felé.

A nevelők érzéketlenségükkel, otrombaságukkal be nem hegedő sebeket ejtenek lelkükön. Állandóan hangoztatják, hogy ők csupán

koloncok az állam és minden rendes embert nyakát. Bürtöntöltelékek lesznek. Akkor minek hosszú éveket lehúzni állami gondozásban, ahol tilos a szeretet?

Az író lelke mégis ép maradt. Neki ez hogyan sikerült?

Olvassák el a könyvét.

Felel rá.

A rutinszerű gyűlölködések, a gyerekek lehunytt sunyi tekintete, a kincstári ruhák, a félszappanok, a heti egyszeri samponozás a fogmosópohárba, és még öt év a szent nagykorúságig, amikor vége... Mi lesz akkor? Ezt nem lehet kibírni! Mikor idáig jutottak gondolatai, gyógyszereket nyelt, hogy vége legyen. A sikertelen próbálkozás után két barát-nőjének, Ilának és Anikónak a szeretete gyógyítja meg. Érzí, hogy most már senki és semmi nem fogja elpusztítani a következő öt évben. Még ő maga sem.

Rajnai András

Magyar Tamás:
Rendőr voltam Kambodzsa-

Ananyeső Könyvkiadó,
231 oldal

1992-ben az ENSZ Biztonsági Tanácsának felkérésére 100 magyar rendőr utazott Kambodzsaiba, Pol Pot elátkozott országába. 99 jött vissza, s közülük talán a harmada maradt rendőr.

A könyv az okokról szól, noha nem azt tárja fel. De ez egy másik könyv, ne sies-

sünk a dolgok elébe. Voltak tehát százan, a rendet mentek biztosítani. Megélték sok élvészélyes helyzetet, látták a legyőzött rezsim kegyetlenkedésének maradványait, a temerett és temeretlen holtakat, hallgatták a rülölők emlékezéseit, félték és bátrak voltak. Valami olyasmit tapasztaltak meg, amit sokan szeretnének, de nem mernek.

Magyar Tamás hat év után adja ki az „élmény”-gyűjteményét, talán még benne sem üledtek le teljesen azok az iszonyú elmentmondások, miként élhet a gonoszság egy olyan gyönyörűsége, távoli országban, mint Kambodzsa. Mert szemmel látható, hogy beleszeretett ebbe az országba, mondhatni a málária helyett mással fertőződött meg. A férfias játékokat nem a körút aszfaltján ráncolra el, az ő talpa alatt rényleg aknák lapultak, s szerencséje volt, hogy idegei nem mondták fel a szolgálatot.

A sok álszínés kalandregény helyett most egy hiteles akciókönyvet olvashatunk, s beleborzadhatunk, némely oldalt még a nagy mesterek sem lettek volna képesek kitalálni.

A könyvnek sajnos nincs tanulsága, mert ami lezajlott húsz évvel ezelőtt, az megismérlődött tíz éve, s lezajlik napjainkban.

Akkor ott, Ázsiában, most itt, „a büszke” Európában.

Bagotai/ty. edt.

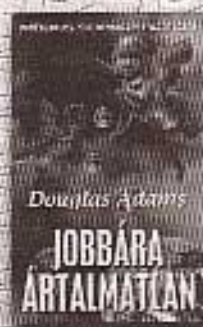
MÖBIUS SCIENCE FICTION

A világ fantasztikus irodalmának egyre bővülő választékával

1393 Bp. Pf. 330

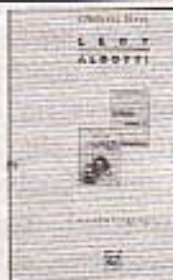
e-mail: mobiussf@elender.hu

Tel.: 200-3499

Látogasson el folyamatosan
frissített web-lapunkra is!
www.elender.hu/~mobiussf

A Múlt és Jövő Kiadó ajánlata

Köbányai János: *Légy áldott*
Exodusregény
124 old. 920 Ft

Múlt és jövő
Zsidó kulturális folyóirat
98/2-3. sz. 560 Ft

A folyóirat új számában
többek között

Avigdor Haméiri,
Jean-Richard Bloch,
Novák Artilla,
Heller Ágnes
Amos Oz,
Hillel Halkin és
Haim Bialik

írásai olvashatók

Megrendelhető a Múlt és Jövő Kiadó címén: 1024 Bp., Keleti K. u. 27.
T/F: 316-70-19

E-mail szám: MandJ@mail.c.3.hu

Weboldal-címünk: www.c.3.hu/~mandj/frame.htm

JÓ ÜZLETET AJÁNLUNK! Kossuth Könyvesbolt

CD-ROM-ok,
magyar és idegen nyelvű
számítástechnikai könyvek,
egyéb szakkönyvek,
térképek, albumok, útikönyvek,
szótárak, ismeretterjesztő kiadványok,
idegen nyelvű irodalom

Budapest VI. Andrásy út 13.

E kupon tulajdonosa a Kossuth Kiadó szaküzletében
1998. november 30-ig
10% vásárlási kedvezményre jogosult!

AZ ATLANTISZ KÖNYVKIADÓ

1998. újsz. ÚJDONSÁGAI

1. GIACOMO CASANOVA
FELKIRATAI SZEREB ANTAL
FORDÍTÁSÁBAN
340 OLDAL – 1595 Ft
2. PLATÓN ÖSSZES MŰVEI
KOMMENTÁROKKAL
GUBRIANZ
160 OLDAL – 995 Ft
3. MEZEI BALÁZS:
A LÉLEK ÉS A MÁSIK
JAN PATOCKA ÉS A FENOMENOLÓGIA
400 OLDAL – 1595 Ft
4. A VADÁRZÓ KENTÁUR
THE HUNTING CENTAUR
150 OLDAL – 1900 Ft
5. ANTIK SZKEPTICIZMUS
CICERO ÉS SEXTUS EMPIRICUS
450 OLDAL – 1695 Ft

Megrendelőnk a bolti árúhoz
képest 15% kedvezményt kapnak!

Címünk: 1052 Budapest, Gerleóczy u. 4.
Tel.: (06-1) 266-3870, ill.: 327-1000/2848
Fax: (06-1) 266-3870

Langbein-Skalinik A hónap menedzserje
VIAGRA, a kék csoda

Újra tudal a gyönyört!

Újra erővel a férfiaságát, új sikert és új örö-
meit férfiaknak és nőeknek egyaránt.

Hátek és hétnek a kék csodától, azaz „a fá-
rmasítás hatású” gyógyszeréről, amely a férfiak
és nők életét gyakorlatilag megváltoztatja a
halkasábról belülről és kívülről.
Több mint tízezer egyik legkisebb gyógyszer-
szociológus, hiszen akár 80%-os hatásfokkal
javíthatja és elcsinálhatja azt a férfiak életé-
nek és családok életének, azáltal, hogy az
„évi problémát” próbál megoldani – a prozaci-
dri hatású, illetve javítja – mely a férfi-
szexualitás egyik legújabb és legprospek-
tívabb korszaka.

Nemzetközi vizsgálatok és tapasztalatok
alapján elvárásból jött és „mossa” egy helyen
a VIAGRA-tól

- Az impotencia kialakulásának okairól
- Mi is ex valójában, hogyan hat, hatásaitól
illetve „túl és alul” működéséről.
- Tényképpen a rizikófaktorokról és mel-
lékhatásokról.
- Egyéb betegségeket és a VIAGRA kölcsön-
hatásaitól.

URAIK!

Természetesen, hogy mindenki – ha beveszi,
ha nem – kíváncsi, vagy mit is sikerül elérni
a VIAGRA-tól és ne féljen el, a csodák
nemcsak így maguktól működnek!
Tegyük hozzá, ismerje meg a „csodaszert”
hatásait, mielőtt beveszi!
Megjelenik: szexuálisban
Ar. kb. 750 Ft

Megrendelhető a Trivium Kiadó címén:
1506 Bp. Pf. 42.
Tel./Fax: 319 7382

TRIVIUM

TRIVIUM

Megjelent könyvek

1998. augusztus 28 - szeptember 10.

A

Ádám Lóránt - Radnay József: Munkajog mindenkinek. Budapest, HVG-ORAC, 1998.
ISBN: 963-8213-94-9

füzött: 4480 Ft

Adams, Douglas: Vendéglő a világ végén. [Budapest], Gabo, [1998], cop. 1997.
ISBN: 963-8009-82-4

füzött: 698 Ft

Ady Endre: Ady Endre összes költeménye. [Budapest], Impresszum, [1998].
ISBN: 963-85899-0-6

kötött: 1700 Ft

Ajánlottak röviden 1. Ajánlott olvasmányok a középiskolák III. osztálya számára. [Niszkhülez, Cervantes, Defoe, Swift, Goethe, Poe, Hugo, Thackeray, Petőfi]. Szeged, Szukits cop. 1998.
ISBN: 963-9151-38-X

füzött: 490 Ft

Ajánlottak röviden 2. Ajánlott olvasmányok a középiskolák III-IV. osztálya számára. [Zola, Arany, Gyulai, Jókai, Csuhov, Babits, Móricz, Németh, Déry, Sarkadi, Orkény, Golding]. Szeged, Szukits cop. 1998.
ISBN: 963-9151-37-8

füzött: 490 Ft

Ajtóny Árpád: A birodalom elvesztése. Pócs, Jelenkor, 1998. (Fővárosi irodalom sorozat)
ISBN: 963-876-093-1

füzött: 900 Ft

A kecskegida és a farkas és más mesék. Debrecen, Glória Kvk., [1996]. (Közhely mesém)
ISBN: 963-9138-28-2

füzött: 238 Ft

A klobjótár furulyája és más mesék. Debrecen, Glória Kvk., [1998]. (Kodvenc mesém)
ISBN: 963-9138-27-4

füzött: 238 Ft

A kutya tenyésztése és egészségvédelme. Budapest, Mezőgazda, cop. 1998.
ISBN: 963-7362-93-2

kötött: 3200 Ft

Alvarez, Antoine: Repülő szerkesztők. [Budapest], Passage, cop. 1995. (Kis természetbúvár)
ISBN: 963-228-094-6

füzött: 390 Ft

A magyar agrártársadalom a jobbágyság felezabeditásától napjainkig. Budapest, Napvilág, 1998.
ISBN: 963-900223-6

füzött: 1800 Ft

A magyar avantgárd irodalom (1915-1930) olvasókönyve. Kommentált szöveggyűjtemény. [Budapest], Argumentum, 1998.
ISBN: 963-446-074-7

kötött: 1700 Ft

A mai Izrael nyelve kezdőknek. Héber (Ivrit) nyelvkönyv. 1. r. 2. kiad., Budapest, Makkabi 1998.
ISBN: 963-7475-35-1

füzött: 2400 Ft kazettával együtt

Aszlányi Károly: Kalandos vakáció. Budapest, Trezor, 1998.
ISBN: 963-9088-19-6

kötött: 590 Ft

Átkozott esküvősök. 5., 1998. ISBN: 963-9039-38-1

füzött: 690 Ft

Ázsia, Ausztrália és Óceánia földrajza. Egyelemi és tóiskolai tankönyv. Budapest, ELTE Eötvös K., cop. 1998.
ISBN: 963-403-161-4

kötött: 1980 Ft

B

Baky Miklós: Számítástechnika röviden. 3. kiad. [Nagykőrös], Oklászol, 1998.
ISBN: 963-03-5243-5

füzött: 608 Ft

Balázs Géza: Erőltetési témakörök, tételek: magyar nyelv. 500 gyakorlattal megoldásokkal. 3. kiad. [Budapest], Corvina, 1998.
ISBN: 963-13-4729-X

füzött: 960 Ft

Baldacci, David: A nyertes. Budapest, Európa, 1998.
ISBN: 963-07-8388-5

füzött: 980 Ft

Ballereau, Jean-Francois: A világ lovainak nagy katalógusa. [Párizs], Alexandria, [1997].
ISBN: 963-367-290-2

kötött: 1490 Ft

Békéscsaba. - Városterkép. Stadtplan. Plan de ville. Town map. M. 1:25 000. Belső méret: 1:12 500. utcák és terek jegyzéke, sétálóutcák, parkok, hivatalok és intézmények jegyzéke, egyirányú utcák, nevezetességek. Budapest, MT, cop. 1998.
ISBN: 963-9108-11-1 CM

224 Ft

Biber Károly - Dimitrievits György - Tóth Bertalan: Milyen szert használjunk? Szőlő, gyümölcs és zöldségnövények védelme. 4. kiad. Budapest, Mezőgazda, cop. 1997. (Gazdakönyvtár)
ISBN: 963-9121-12-6

füzött: 1480 Ft

Bitter T. Ákos: Vigasz nélkül. Válogatott versek és prózák. Budapest, Uránusz, 1998.
ISBN: 963-9088-42-8

füzött: 840 Ft

Bognár Károly - Mercz Árpád: Szőlőművelés, borkészítés. 3. kiad. Budapest, Mezőgazda, 1998. (Gazdakönyvtár)
ISBN: 963-9121-45-2

füzött: 1400 Ft

Bokréta. A magyar népköltés java termékelől. Hépr. kiad. [Budapest], Laude, [1998].
ISBN: 963-9120-32-4

füzött: 525 Ft

Bolin, M. C.: Armageddon. [Budapest], InterCom, 1998.
ISBN: 963-8370-24-6

füzött: 849 Ft

Bornemissza Elemérné Szilvássy Karola: Képről receptek. Csikszentimre, Pallas-Akadémia, 1998.

ISBN: 973-9287-32-8

füzött: 1700 Ft

Borok könyve. 4. kiad. [Budapest], Kossuth, [1998].
ISBN: 963-09-4065-5

kötött: 3500 Ft

Boros Gábor: René Descartes. Budapest, Áron, 1998. (Nagy gondolkodók)
ISBN: 963-85864-2-7

füzött: 980 Ft

Borosné Jakab Edit - Schlettne Sebő Ildikó: Irodalom írásbeli érettség. A fogalmazás technikája. 2. kiad. [Budapest], Corvina, 1997.
ISBN: 963-13-4376-6

füzött: 720 Ft

Boross László - Sajgó Mihály: A biokémia alapjai. 2. kiad. Budapest, Mezőgazda, [1998], cop. 1993.
ISBN: 963-9121-19-3

kötött: 3500 Ft

Brinkley, Dannon - Perry, Paul: A békét adó tény. Budapest, M. Kvk. Club, 1998.
ISBN: 963-548-708-8

kötött: 990 Ft

Bródy Sándor: Rembrandt és más elbeszélések. Budapest, Unikornis, 1998. (A magyar próza klasszikusai 5/1)
ISBN: 963-427-274-6

kötött: 1800 Ft

C

Christie, Agatha: A kristálytűkör meghasadt. Budapest, M. Kvk. Club, 1998.
ISBN: 963-548-697-9

füzött: 690 Ft

Coleman, Rona: Virágkötészet. Virágokhoz ünnepre és hétköznapokra. [Budapest], Új Fx Libris, cop. 1998.
ISBN: 963-9001-21-6

kötött: 2680 Ft

Collinot, Jean-Francois: Úszó szerkezetek. [Budapest], Passage, cop. 1998. (Kis természetbúvár)
ISBN: 963-228-097-0

füzött: 390 Ft

Cotterell, Arthur: Képes mitológiai enciklopédia. Görög-római, kelta, északi. Budapest, Glória, 1997.
ISBN: 963-7495-51-7

kötött: 4500 Ft

Courths-Mahler, Hedwig: Titkos kézjegyek. Budapest, Bástai Budapest, 1998. (Hedwig Courths-Mahler regényei)
ISBN: 963-296-222-2

füzött: 490 Ft

Cs

Cs. Nagy Lajos: Helyesírási munkafüzet. 3-4. osztály. 4. kiad. Budapest, Trezor, 1998.
ISBN: 963-9088-12-9

füzött: 195 Ft

Cs. Nagy Lajos: Nyelvtani elemzési gyakorlókönyv. 7-8. osztály. 5. kiad. Budapest, Trezor, 1998.
ISBN: 963-9088-18-8

füzött: 336 Ft

Cs. Nagy Lajos: Nyelvtani elemzési munkafüzet. 5-6. osztály. (4.) Budapest, Trezor, 1998.
ISBN: 963-9088-13-7

füzött: 236 Ft

Cs. Nagy Lajos: Nyelvtani elemzési munkafüzet. 7. osztály. 3. kiad. Budapest, Trezor, 1998.
ISBN: 963-9088-14-5

füzött: 195 Ft

Cs. Nagy Lajos: Nyelvtani elemzési munkafüzet. 8. osztály. 3. kiad. Budapest, Trezor, 1998.
ISBN: 963-9088-15-3

füzött: 195 Ft

Csáky Károly: Horti arcképcsarnok. Dunaszerdahely, Lilium Aurum, 1998.
ISBN: 80-85704-88-9

füzött: 1140 Ft

Cseréy Zoltán - Nagy Lili: Irány a középiskola: matematika '98. 1998-as középiskolai matematikai felvételi feladatok gyűjteménye és a megoldások levezetése. [Budapest], K.u.K.K., ISBN: 963-7946-95-6

füzött: 598 Ft

Csillag Jánosné - Kelecsényi Lászlóné: Deutsch im Aussondend. 4. jav. kiad. [Budapest], Pro Lingua, cop. 1998.
ISBN: 963-85781-3-0

füzött: 750 Ft

Csörgő Anikó: Csodaszó. Atól Z-ig. Képes gyermeklexikon általános iskolások számára. 2. kiad. [Budapest], Csorleorszag, ISBN: 963-918-000-9

kötött: 1200 Ft

Csukás István: A téli tócsák meséi. Budapest, Korona, 1997.
ISBN: 963-900-630-2

kötött: 1390 Ft

D

Dennett, Daniel C.: Az intencionalitás filozófiája. Budapest, Osiris, 1998. (Horror metafizicai/A Gond folyóirat és az Osiris Kiadó közös sorozata)
ISBN: 963-379-345-9

füzött: 1120 Ft

Didon, P.: Jézus Krisztus. Repr. kiad. [Budapest], Paganum - Libroturda, 1998.
ISBN: 963-9133-20-5

kötött: 4500 Ft

Disraeli, Benjamin: A zsidó herceg. David Alroy. Budapest, Gl. M. BT, 1998. (Híres zsidó regények 2.)
ISBN: 963-03-6291-5

kötött: 990 Ft

E

Eco, Umberto: Hogyan írunk szakdolgozatot? [Szontandri], Kairosz, [1998].
ISBN: 963-9193-21-9

füzött: 920 Ft

Egan, Greg: Karantén. Budapest [etc.], Lap-ics - Cherubion, 1998. (Galaxis és könyvek 6.)
ISBN: 963-434-352-X
füzött: 790 Ft

Eliade, Mircea: Az örök visszatérés mítosza Avagy a minden-ség és a förlénelem. Budapest, Európa, 1998.
ISBN: 963-07-6395-0
kötött: 980 Ft

Erdélyi Margit: Turista-tolmács: angol. Hogyan boldoguljunk külföldön, nyelvtudás nélkül? [Budapest], Szerző, 1993.
ISBN: 963-450-185-0
fűzött: 197 Ft

Erdélyi Margit: Turista-tolmács: német. Hogyan boldoguljunk külföldön, nyelvtudás nélkül? [Budapest], Szerző, 1993.
ISBN: 963-450-188-9
fűzött: 197 Ft

Erdélyi pantheon. Művelődés-értékelési vázlatok. (1. köt.), ISBN: 973-9263-59-3
fűzött: 1100 Ft

Erdély magyar egyeteme, 1944-1969. 2. köt., Dokumentumok, 1945-1949. Marosvásárhely, Custos, Mentor, 1998.
ISBN: 973-9263-62-3
fűzött: 1250 Ft

Erdészeti csomótetemesztés. Budapest, Mezőgazda, cop. 1998. (Gazdakönyvtár)
ISBN: 963-0363-08-3 963-9121-43-5
fűzött: 1200 Ft

F

Fekete Józsefné - Soros Emilia: Grillázslorták. Édes: almok cukorból, dióból. [Budapest], Pallas Stúdió, 1998. (Kézművészek nyomdában)
ISBN: 963-9022-00-2
kötött: 990 Ft

Fincher, Susanne F.: Mandulakészítés. Intuíció, önkifejezés, gyógyulás. Budapest, Édesvíz, ISBN: 963-528-290-7
fűzött: 990 Ft

Földes György: Pendszer - hatalom és a baloldali Magyarországon 1994 után. Budapest, Napvilág, 1998.
ISBN: 963-908235-X
fűzött: 490 Ft

Forgas, Joseph Paul: A társas érintkezés pszichológiája. 5. kiad. [Szeged], Kairosz, ISBN: 963-9137-24-3
fűzött: 1300 Ft

Franz, Marie-Louise von: Az árnyék és a gonosz a meseben. Budapest, Európa, 1998.
ISBN: 963-07-6310-9
fűzött: 1500 Ft

Freeman, John: A fényképezés enciklopédiája. A tökéletes képekért. Budapest, Glória, [1995]. Budapest, Glória, cop.
ISBN: 963-7496-41-X
kötött: 4050 Ft

G

Gaál Péter: A csahos fenevad. [Budapest], Avilioni Kft., cop.
ISBN: 963-03-1648-6
fűzött: 1980 Ft

Grendel Lajos: Hazám, Abszurdizán. Esszék és cikkek. Fuzsony, Kalligram, 1998. (Grendel Lajos művei I.)
ISBN: 80-7149-206-X
kötött: 1300 Ft

Gy

Györy Dezső: Sorsvirág. Regény a szabadságharcot követő

évekről. Budapest, M. Kvk. klub, ISBN: 963-548-701-5
kötött: 1590 Ft

Gyürk István: Mémóki etika. Budapest, Mezőgazda, cop.
ISBN: 963-9121-47-9
fűzött: 900 Ft

H

Halász Zoltán: Hungary. 4. ad. [Budapest], Corvina, 1998.
ISBN: 963-13-4727-0
kötött: 2900 Ft

Halász Zoltán: Ungarn. 4. Aufl. [Budapest], Corvina, 1998.
ISBN: 963-13-4728-1
kötött: 2800 Ft

Hargitai György: A befőzés legjobb receptjei. Budapest, Könyvkuckó, 1998. (Prima: szakács sorozat)
ISBN: 963-9077-94-1
fűzött: 475 Ft

Harrison, Hazel: Művészkardómia. Rajzolás, vízfestés, olaj- és akrifestés, pasztellfestés: [minden, amit a rajzolásról és a festésről tudni kell]: [gyakorlati kézikönyv kezdők és haladók számára]. Budapest, Glória, cop. 1998.
ISBN: 963-7495-44-4
kötött: 4050 Ft

Harvey, Greg: Excel nemcsak zseniknek. Budapest, HungaLibri, [1998]. (bestseller)
ISBN: 963-9021-34-2
fűzött: 2498 Ft

Hassel, Sven: Kárhazottak légiója. [Debrecen], Aquila, 1998.
ISBN: 963-9073-43-1
kötött: 988 Ft

Hebb, Donald O.: A pszichológia alapkérdései. 7. kiad. Budapest, Trivium, [1998], cop. 1975.
ISBN: 963-7570-17-0
kötött: 1990 Ft

Hellmiss, Margot: Természetes gyógymódok alkalmazása. Hogyan enyhülhetjük a fáj- és torokfájást, megfázást, ízületi bántalmakat vagy emésztési zavarokat az alternatív gyógyerejével. Budapest, M. Kvk. klub, 1998.
ISBN: 963-548-701-0
kötött: 990 Ft

Holder, Éric: Chambon kisasszony. Budapest, Magvető, cop. 1998.
ISBN: 963-14-2113-9
kötött: 850 Ft

Hollyer, Belinda - Justice, Jannifer - Paton, John: Hogyan, hol, mikor, miért. Budapest, M. Kvk. klub, 1998.
ISBN: 963-548-679-0
kötött: 1690 Ft

Horváth Péter: Az ókor és az ókor története. 12-13 éveseknek. Budapest, Nemz. Tankvk., ISBN: 963-18-8458-2
fűzött: 591 Ft

Horváth Péter: Miről mesél a múlt? Királyok, karok, életformák: történelem- és társadalomismeret 10-12 éveseknek. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998.
ISBN: 963-18-0948-0
kötött: 1070 Ft

Hötan. Szilárd testek, folyadékok és gázok állandó és változó hőmérsékleten. (3.), 1998.
ISBN: 963-9132-17-9
fűzött: 480 Ft

Huszár Tibor: A politikai gépezet 1951 tavaszán Magyarországon. Sántha Kálmán ügye: eset-

tanulmány. [Budapest], Corvina, 1998. (Egyetemi könyvtár)
ISBN: 963-13-4456-8
fűzött: 2500 Ft

I

Iványi Károly - Kismányoky Tamás - Ragasits István: Növényszerelés. Budapest, Mezőgazda, [1998], cop. 1994. (Gazdakönyvtár)
ISBN: 963-9121-18-5
fűzött: 1690 Ft

J

Janikovszky Éva: Felőtteteknek írtam. 3. kiad. Budapest, Móra, 1998.
ISBN: 963-11-7427-1
kötött: 690 Ft

Janikovszky Éva: Örülj, hogy túl. Budapest, Móra, 1998.
ISBN: 963-11-7413-3
kötött: 898 Ft

Janikovszky Éva: Örülj, hogy lány! Budapest, Móra, 1998.
ISBN: 963-11-7442-5
kötött: 898 Ft

Jókai Mór: A köszívő ember fia. Kéziratszűrés, Szalay Kvk., 1998.
ISBN: 963-9080-81-0
fűzött: 825 Ft

Jókai Mór: Sárga rózsák. [Budapest], Talantum - Akkord, [1998]. (Talantum diákkönyvtár)
ISBN: 963-645-002-1
fűzött: 298 Ft

Juhtenyőztés és -tartás. 2. kiad. Budapest, Mezőgazda, [1998], cop. 1997.
ISBN: 963-9121-24-X
kötött: 1690 Ft

K

Kabdebó Tamás: Danubius Danubia. Folyamregény: Arapály; Pusztulás; Forrás. [Budapest], Argumentum, 1998.
ISBN: 963-446-083-6
kötött: 1800 Ft

Kalotvicsné Söle Gyöngyi - Zsidákovits Katalin: Olvasás és szövegértés. 2. osztály. Budapest, Totem, 1998. (Általános iskolai gyakorlófüzetek)
ISBN: 963-500-108-9
fűzött: 398 Ft

Kelényi Béla: Válassz mindig el. Részletek az Utónaplóból. [Budapest], Ligeti Mihály Alapítvány, 1998.
ISBN: 963-7807-77-7
fűzött: 500 Ft

Ungváry Zsolt: Leánybúcsú/Egy éjszaka Claudiával 178 oldal, 697 Ft
Simon Lászlóné kiadása

Ungváry Zsolt legújabb kötetünk mindkét történet közelmúltunkról, illetve jelenünkéről szól. A Leánybúcsúban három lány életének alakulását keresztül ábrázolja a megértünk hagyományok Magyarországnak sorsfordító kérdéseit. A másik történet a fogyasztói társadalom gúnyrajza egy pikéris alapsztori mögé rejtve.

MEGVÁSÁROLHATÓ: a Nap Könyv Rt.-nél, az Új Ex-Librisnél, a Lira és Lant Könyvtárszolgálatnál, valamint megrendelhető a Könyvtár-előfizetői vagy a kiadótól a 06-23-431-595-es telefonon.

Képes tudomány és technika. Budapest, Park, cop. 1997.
ISBN: 963-630-189-8
kötött: 2200 Ft

Kis Domokos Dániel: A csúcs. A hűgök szerelmese - báró Eötvös Loránd. [Budapest], ELTE Eötvös K., cop.
ISBN: 963-463-165-7
fűzött: 990 Ft

Kiss István: Vízak sodrásában. Egy mezőgazdai talu és népe krónikája. Csákszereda, Pallas-Akadémia, 1998.
ISBN: 973-9287-31-X
fűzött: 1700 Ft

Kolozsvári útitárs. Kis kalauz a város megtekintéséhez. Kolozsvár, Komp-Press, 1998.
ISBN: 973-8373-01-1
fűzött: 990 Ft

Kötelezők röviden, 1. Kötelező olvasmányok a középiskolák I. osztálya számára. [Szophoklész, Shakespeare, Racine, Molière] Szeged, Szukits
ISBN: 963-9151-35-1
fűzött: 420 Ft

Kötelezők röviden, 2. Kötelező olvasmányok a középiskolák II. osztálya számára. [Volltaire, Kleist, Hoffmann, Puskin, Stendhal, Balzac, Brontë, Gogol, Katona, Vörösmarty]. Szeged, Szukits [1998].
ISBN: 963-9020-20-8
fűzött: 490 Ft

Kötelezők röviden, 3. Kötelező olvasmányok a középiskolák III. osztálya számára. [Ibsen, Flaubert, Dosztojevskij, Tolstoj, Csehov, Jókai, Madách, Mikszáth, Móricz]. Szeged, Szukits [1998].
ISBN: 963-9020-21-4
fűzött: 540 Ft

Kötelezők röviden, 4. Kötelező olvasmányok a középiskolák IV. osztálya számára. [Mann, Kafka, Brecht, Bulgakov, Beckett, Dürrenmatt, Kusztoányi, Németh, Örkény]. Szeged, Szukits [1998].
ISBN: 963-9020-22-2
fűzött: 490 Ft

Kötelezők röviden, 5. Kötelező olvasmányok az általános iskola 4-8. osztálya számára. [Móra, Molnár, Gárdonyi, Jókai, Móricz]. Szeged, Szukits [1998].
ISBN: 963-9020-96-6
fűzött: 540 Ft

Kovic, Kajetan: Utazás Trentóba. Jelenetek Franc. M. egyszerű életéből. Budapest, Európa, 1998.
ISBN: 963-07-6318-4

Kubány Éva: Az óriási játékokról gyereknek. Pozsony, Kalligram, 1998.
ISBN: 80-7149-199-3

Kulcsár-Szabó Zoltán: Hagyomány és kontextus. Budapest, Universitas, 1998.
ISBN: 963-9104-16-7

Kun József: A tárkányi sudár torony. Fekete-Körös-völgyi folklór. Miskolc, Felsőmagyarország, 1998.
ISBN: 963-9109-32-0

L

Langello, Kip: Alagsor. [Budapest], K.u.K. K., [1998]. (Orvostörténetek)
ISBN: 963-9173-00-2

Lawhead, Stephen: Albion dala 1. köt. Az Edenkert háborúja. Budapest, Európa, 1998.
ISBN: 963-07-6373-7

Lengyel Dénes: Régi magyar mondák. 12. kiad. Budapest, Móra, 1998.
ISBN: 963-11-7448-8

Liebe: Ungarische Kurzprose aus dem 20. Jahrhundert. 3. Aufl. [Budapest], Corvina, 1998.
ISBN: 963-13-4731-1

Lótenyésztek kézikönyve. 3. kiad. Budapest, Mezőgazda, cop. 1998.
ISBN: 963-9121-08-8

Ludas Matyi és más mesék. Debrecen, Glória Kvk., [1998]. (Kedvenc meséim)
ISBN: 963-9138-06-1

M

Mág Bertalan: Halálós utazás. Bünyűregény. Budapest, Névilárus, 1998.
ISBN: 963-7503-28-5

Magden, P.: Gyilkos örökség. [deleklivlörténet]. [Budapest], Inter Noa 70 Kv. és Lapki, 1998. (Jó szórakozást!)
ISBN: 963-10-4704-8

Magyarics Péter: Angol nyelv vizsga. Középtok: írásheli. 3. kiad. [Budapest], Corvina, 1998.
ISBN: 963-10-4704-8

Magyar történelem gyermekeknek. 2. jav. kiad. [Debrecen], Aquila, [1998].
ISBN: 963-8278-17-7

Magyar történelem: munkafüzet. [Debrecen], Aquila, [1998].
ISBN: 963-8278-32-0

Málnási Ödön: A magyar nemzet őszinte története. 2. jav. kiad. Budapest, Arcanum, 1998.
ISBN: 963-7017-15-7

Maspero, Gaston Camille Charles: A ókori Egyiptom története. Utány. [Budapest], Anno, [1998].
ISBN: 963-9068-00-3

Maspero, Gaston Camille Charles: A zsidók ókon története. Asszírok, médek és perzsák töndökése és bukása. Utány. [Budapest], Anno, 1998.
ISBN: 963-9068-31-1

Mediterrán szakácskönyv. [200 recept]. [Budapest], Parázs K., 1998.
ISBN: 963-85806-3-1

Mezőgazdasági géptan. 2. jav. kiad. Budapest, Mezőgazda, [1998], cop. 1998.
ISBN: 963-9121-17-7

Mihók Sándor: A pörölő. 2. kiad. Budapest, Mezőgazda, 1998, cop. 1994.
ISBN: 963-9121-25-8

Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. [Budapest], Akkord, [1998]. (Talentum diákkönyvtár)
ISBN: 963-646-001-3

Miskci Antal: Török kori magyar városok. A budai aszandzák hászvárosainak gazdasági és társadalmi viszonyai a 16. század második felében. Debrecen, Kossuth Egy. K., 1998. (Szigetszentmiklós, Batthyány, Gimn. és Közgazd. Szek. középisk. School Invest Alapítványa, 1998. (Kréta és toll 4.)
ISBN: 963-472-284-0

Moldova György: Ég a Dunán! Riport a Bós-nagymarosi vízelvezésről. Budapest, Kertek 2000, 1998.
ISBN: 963-85837-8-0

Morton, Chris - Thomas, Ceri Louise: A kristálykoponyák rejtélye. A múlt, a jelen és a jövő titkainak nyomában. [Pécs], Alexandra, [1998].
ISBN: 963-367-407-7

Murphy, David E. - Kondrasov, Sergej A. - Balley, George: A láthatatlan front. A CIA és a KGB háborúja a megosztott Berlinben. [Budapest], Kossuth, cop. 1998.
ISBN: 963-09-1044-2

Művelődéstörténet. Tanulmányok és kronológia a magyar nép művelődésének, életmódjának és mentalitásának történetéből. [Budapest], M. Művel. Int., [1998]. [Horpács], Mikszáth, [1998]. (Tudás - kultúra - társadalom/művelődési könyvsorozat)
ISBN: 963-9126-19-5

Művelődéstörténet. Tanulmányok és kronológia a magyar nép művelődésének, életmódjának és mentalitásának történetéből. [Budapest], M. Művel. Int., [1998]. [Horpács], Mikszáth, [1998]. (Tudás - kultúra - társadalom/művelődési könyvsorozat)
ISBN: 963-9126-20-9

N

Nagy Júlia: A színjátszó iskola a XVII-XVIII. században. Bibliográfia: az iskolai, a populáris és a hivatalos színjátszás Magyarországon. Budapest, Universitas Kult. Alapítvány,

ISBN: 963-9104-14-0
füzött: 600 Ft
Nemes István: Telepítvény. [Debrecen], Cherubion, 1998.
ISBN: 963-9110-19-1

füzött: 598 Ft
Nietzsche, Friedrich: Zarathustra. Mindenkinék szóló és senkinék se való könyv. Repr. kiad. [Budapest], Lauda, 1998.
ISBN: 963-9120-34-0

Ö

Ötven nagyon fontos regény. műismeret és műelemzés. 2. módosított kiad. Budapest, Lord - Pannonica, 1998.
ISBN: 963-8469-72-2

P

Pákozdi Judit: Zöldeség ötletek: magyar konyha. [Budapest], Mórós Nova, 1998. (A Magyar konyha legjobb receptjei)
ISBN: 963-03-5410-1

Panofsky, Erwin: Ikon. Arcképek a regebi művészetelemzés fogalomtörténetéhez. [Budapest], Corvina, cop. 1998. (A művészettörténet alapjai)
ISBN: 963-13-4237-9

Patrick, Paul: Gyilkosok és mérénnyők lexikona. A -tól Z -ig. Budapest, Merényi, [1998].
ISBN: 963-698-104-3

Peiffer, Vera: Egyedül és mégis sokan. Hogyan lehet egyedül az is, aki magányos? Budapest, Édesvíz, 1998.
ISBN: 963-528-285-0

Peters, Ralph: A tökéletes katona. [Budapest], Trivium, cop. 1998.
ISBN: 963-7570-43-8

Petőcz Kálmán: Álarcoshál vagy Proflika és zene. Dunastrandhely, Liliom Aurum, 1998.
ISBN: 80-8062-003-2

Petőcz Kálmán: Választások és felosztások. Dunastrandhely, Liliom Aurum, 1998. (Noszra tempora)
ISBN: 80-8062-004-0

Pilinszky János: Szépproza. Budapest, Osiris, 1998. (Osiris klasszikusok)
ISBN: 963-379-483-8

Pjackovszki, Mihail: A sun, akit meg lehetett simogatni. (5. kiad.) Budapest, Móra, 1998.
ISBN: 963-11-7439-5

Price, Monroe E.: A televízió, a nyilvános szféra és a nemzeti identitás. Budapest, Magvető, cop. 1998. (Lassuló Idő)
ISBN: 963-14-2126-0

Puget, Olivier: A világ legszébb vitorlásai. Budapest, Cloppan, 1998.
ISBN: 963-9093-06-8

Puskely Mária: A - K. (1. köt.) Budapest, Dinasztia, 1998.
ISBN: 963-657-196-1

Puskely Mária: L - Zs. (2. köt.) Budapest, Dinasztia, 1998.
ISBN: 963-657-197-X

R

Radványi Tamás - Görgényi István: English for business and finance. [Kazetta]. [Budapest], Közgazd. és Jogi Kvk., 1998.
ISBN: 963-9121-06-1

Ragasits István: Búzaletmesztés. Budapest, Mezőgazda, cop. 1998. (Gazdálkodási)
ISBN: 963-9121-06-1

Rákos Sándor: Rákos Sándor válogatott versei. Budapest, Unikornis, 1998. (A magyar költészet kincszeze 69. költ.)
ISBN: 963-427-275-4

Réthy Antal: Ikkjárás események és ifjani csapások Magyarországon 1801-1900-ig. 1. köt., Budapest, OMSZ, 1998.
ISBN: 963-7702-71-7

Rodó Magdolna: A gyermeki és serdülőkorú kövér/betegség. Okok, kisérbetegségek, diagnózis, megelőzési és kezelési lehetőségek. Budapest, Golden Book, cop. 1998.
ISBN: 963-0232-50-1

Romsics Ignác: Nemzet, nemzetiség és állam Kelet-Közép- és Délkelet-Európában a 19. és 20. században. Budapest, Napvilág, 1998.
ISBN: 963-906213-9

Rónal Mihály András: Örök szerelemmel. [Budapest], Glória, cop. 1998.
ISBN: 963-7495-65-7

Rónyal Lajos - Iványos Gábor - Szabó Réka: Algoritmusok. [Budapest], Typotex, 1998.
ISBN: 963-9132-16-0

Russell, Stephen - Kolb, Jürgen: A szexuális masszázs és a Tao. Budapest, M. Kvkub - Officina Nova, 1998.
ISBN: 963-548-681-2

S

Saurat, Denis: A vallások története. Repr. kiad. Budapest, Anno, [1998].
ISBN: 963-9068-52-4

Schmitt, Didier: Bútorozás a kunyhódtól [Budapest], Passaige, 1998. (Kis természetbúvár)
ISBN: 963-228-085-1

Sebestény Katalin: A klasszikus baloldali művészetlans [1.], I. évfolyam. Budapest, Pánatás - M. Táncműv. Főis., cop. 1997. (A Magyar Táncművészeti Főiskola tankönyv- és jegyzetsorozata)
ISBN: 963-9014-14-1

Sebestény Katalin: A klasszikus baloldali művészetlans [2.], II. évfolyam. Budapest, Pánatás - M. Táncműv. Főis., cop. 1997. (A Magyar Táncművészeti Főiskola tankönyv- és jegyzetsorozata)
ISBN: 963-9014-20-6

Sebestény Katalin: A klasszikus baloldali módszerrel (3.), ill. övöllyen. Budapest, Planétás - M. Táncműv. Fős., cop. 1997. (A Magyar Táncművészeti Főiskola tan-könyv- és jegyzetsorozata)
ISBN: 963-9014-20-6

Sethfield, Christopher: Megtorlás. Budapest [elc.], Lapics, ISBN: 963-434-353-8

Slonkiewicz, Henryk: Quo vadis? Történelmi regény Nero császár korából. Repr. kiad. Budapest, Laude, 1998.
ISBN: 963-7830-06-9

Simon Béla: Matek érettségi. Definíciók, tételek, bizonyítások. 4. kiad. Nyiregyháza, SIS, 1998, cop. 1995.

Small, Bertrice: Újra rád találtam. (1-2. köt.) Budapest, M. Kvkub, 1998.
ISBN: 963-548-709-6

Small, Bertrice: Újra rád találtam. 1. köt. Budapest, M. Kvkub, 1998.
ISBN: 963-548-707-X

Soloff-Levy, Barbara: Hogyan napozunk? [Pécs], Alexandra, cop. 1997.
ISBN: 963-367-180-9

Stuur, Addo - Turcsányiné Szabó Márta: Comenius Logó: játék és programozás. [Budapest], Kossuth, cop.
ISBN: 963-09-4021-3

Süss fel, nap! [1.] Fehér Illom-szál. 1. osztály. [Hangkazetta], [Budapest], Nemz. Tankvk., cop. 1997.

Süss fel, nap! [2.] Arany alma. 2. osztály. [Hangkazetta], [Budapest], Nemz. Tankvk., cop.

Süss fel, nap! [3.] Zöld ágacska, zöld levelecske. 3. osztály. [Hangkazetta], [Budapest], Nemz. Tankvk., cop. 1997.

Süss fel, nap! [4.] Rózsaszálam, kis violám. 4. osztály. [Hangkazetta], [Budapest], Nemz. Tankvk., cop. 1997.

Sz

Szabó Katalin: Kommunikáció felsőfokon. Hogyan írunk, hogy megértsenek?, hogyan beszélünk, hogy meghallgassanak? [Budapest], Kossuth, 1997.
ISBN: 963-09-2022-3

Szabó Miklós - Szögi László: Erdélyi peregrinusok. Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849. Marosvásárhely, Mentor, 1998.
ISBN: 973-9263-74-1

Szalai András: Más Jézus, más lélek, más evangélium. Budapest, Harmat, 1998.
ISBN: 963-9148-09-1

kötött: 650 Ft

Szántóföldi növénytermesztés. 3. kiad. Budapest, Mezőgazda, [1998], cop. 1998.
ISBN: 963-9121-14-4

Székely királykisasszony és más mesék. Debrecen, Glória Kvk., [1998]. (Kedvenc meséim)
ISBN: 963-9138-06-8

Székely királykisasszony és más mesék. Debrecen, Glória Kvk., [1998]. (Kedvenc meséim)
ISBN: 963-9138-07-X

Szertartás a halottakért. Tíbeti halálmeditációk. [Budapest], Farkas L. L., 1998.
ISBN: 963-7310-44-4

Szj Rezső: Könyvkiadás, könyvművészet, társadalom. 3. köt. A művészi magyar könyv a Horthy-korszakban, 1920-1944. válogatás egy múgytelmény könyvtárból. Budapest, Szent Molnár Társ., 1997.
ISBN: 963-8320-35-4

Szili István: Gombatermesztés. 2. kiad. Budapest, Mezőgazda, [1998], cop. 1994. (Gazdakönyvtár)
ISBN: 963-9121-23-1

Szobelliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig. Budapest, Aron, 1998.
ISBN: 963-85504-9-X

Szociológia - emberközben. Losonczy Ágnes köszöntése. Budapest, Új Mandátum, 1998. (Nagyítás/szociológiai könyvek 14.)
ISBN: 963-7476-99-7

Sztáray Irma: Erzsébet királyné kíséretében. [Budapest], Gabó, ISBN: 963-8009-60-8

Szűcs Marai: Kincs. válogatott versek. Budapest, Uránusz, ISBN: 963-9086-10-1

T

Tiszaújváros. - Városterkép. Stadtplan, Plan de ville. Town map. M. 1:15 000. utcák és terek jegyzéke, parkolók, telefonok, hivatalok és intézmények jegyzéke, egyirányú utcák, nevezetességek. Budapest, MT, cop.
ISBN: 963-9108-12-X CM

Tobak Tibor: Pumák földön-égen. [Budapest], Fornczy, ISBN: 963-85799-1-9

Tótfalusi István: Idegen idézetek szótára. Szállókák, mottók, aforizmák, közmondások görög, latin, angol, francia, német, olasz, spanyol és néhány más nyelven. [Budapest], Anno, ISBN: 963-9086-81-8

Tóth László: Pontmechanika. Fizika 13-18 éveseknek. 2. jav. kiad. [Budapest], Typotex, 1998.
ISBN: 963-7548-86-3

Trócsányi Zoltán: Magyar régi-ségek és furcsaságok. Utánn.

[Budapest], Laude, [1998].
ISBN: 963-7830-53-7

Tudományfilozófia. Budapest, Osiris - Láthatatlan Kollégium, 1998. (Szemeszter/Az Osiris: Kerdő és a Láthatatlan Kollégium egyetemi tankönyv sorozata)
ISBN: 963-379-307-1

V

Vance, Jack: Lyonessa - Suldun kertje. Fantasy regény. [Debrecen], Cherubion, 1998. (Cherubion fantasy exkluzív 22.)
ISBN: 963-9110-26-4

Vanko, Kamil: Aranyhákkal luttunk. [Pécs], Alexandra, cop.
ISBN: 963-367-411-5

Varga Csaba: Film és story board. Budapest, Minores Alapítvány, 1998. (Arnyékvilág 1.)
ISBN: 963-03-6199-4

Vas megye településeinek atlasza. 216 település részletes térképe: M. 1: 20 000. Gyula, HÍSZI MAP, 1997.
ISBN: 963-610-026-8

Verne, Jules: Róma ostroma és más elbeszélések. Budapest, Unikornis, 1998. (Jules Verne összes művei)

ISBN: 963-427-264-9
bőr: 1950 Ft
Vetési Ferenc - Mészáros M. János: A háziállatok diagnosztikai boncolása. 2., átd. kiad. Budapest, Mezőgazda, cop.
ISBN: 963-9121-30-4

kötött: 2000 Ft
Vita Zeigmond: Ényedi évek, enyedi emberek. Visszaemlékezés. Csíkszereda, Pallas-Akadémia, 1998.
ISBN: 963-9287-30-1

Z

kötött: 1150 Ft
Zentai István: A meggyőzés útja. A mindennapi élet meggyőzéspszichológiája. [Budapest], Typotex, 1998.
ISBN: 963-9132-14-1

kötött: 950 Ft

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhazsnú Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhetők a társaság home lapján (www.kteli.hu)

**Ember és társadalom
Történelem I.**
(Őskor - ókor - kora középkor)
Ára: 1542 Ft

- A sorozat kötetei:
1. Őskor, ókor, kora középkor (a kezdetektől a 10. századig)
 2. Középkor, újkor (11-17. század)
 3. A polgárság és a nemzetállamok (18-19. század)
 4. Századunk története (20. század)
 5. Történelmi modellek. Ember és a természet, ember és társadalom
 6. Történelmi modellek. Ember és gondolkodás

Tanönyvsorozatunk alapvető újdonsága, hogy (a NAT követelményeinek megfelelően) a korszerű ismeretek közlése mellett a történelmi gondolkodás elsajátításához is segítséget nyújt. A hagyományos történelem-tanókönyvek ugyanis a történelmet szinte kizárólag csak megtanulandó tananyagként kezelik, holott a történelmi gondolkodás éppen fordított: elsődlegesek a források, és ezek elemzése. Minden "lecke" bőséges forrásválogatással és a feldolgozás szempontjait meghatározó kérdésekkel, feladatokkal kezdődik. A források után következő összegzés tartalmazza a megtanulandó ismeretanyagot. A kötet munkatankönyvként is használható, melyet gazdag térkép és illusztrációs anyag egészít ki. A programban a társadalomismeret hangsúlyozottan jelenik meg, szerves egységet alkotva a történelem tananyaggal.

A tankönyvprogramot a Soros Alapítvány támogatja.

A kötet megvásárolható ill. megrendelhető a kiadó címén:
AKG Kiadó, Budapest, 1035 Szentendrei út 9. Tel: 250-20-72

A Perfekt Pénzügyi Szakoktató és Kiadó Rt. negyven éve tartja jó helyezését az iskolarendszeren kívüli pénzügyi és számviteli szakképzés versenyében. Hallgatóit saját kiadású tankönyvekkel látja el, melyek jórészt a Perfekt Nyomdában készülnek.

A Perfekt Nyomda a kis példányszámú könyvek gyors és megbízható kivitelezője. Évente több, mint százezer példányos termelését néhány száz példányos megrendelések teljesítésével éri el.

A Perfekt Nyomda A/4, A/5 és B/5 formátumban is vállalja fóliázott kartonborítóval, irkafűzött vagy ragasztott könyvek készítését. Évente kb. tízezer hallgató, és a magyar gazdasági élet számos szakembere ismeri és szereti, naponta forgatja kiadványainkat, a minőség tehát ellenőrizhető!

A Perfekt Nyomda komplex szolgáltatásként DM levelek, szórólapok szedését, nyomtatását és címlista szerinti postázását is vállalja. Több éves gyakorlatunk van a postai kiküldések szervezésében, lebonyolításában, miután hallgatóinkkal leggyakrabban postai úton tudunk kapcsolatot tartani.

Érdeemes felhívni a Perfekt Nyomdát a 349-1557-es telefonszámon,

de csak akkor, ha:
gyorsan,
kis példányszámban
kedvező áron
szeretne könyvet kiadni,

vagy akkor,

ha DM levelét, szórólapját
gyorsan,
nagy példányszámban
szeretné elkészíttetni
és postára adni,

vagy akkor,

ha olyan nyomdai ötlete, kívánsága van,
amire mi nem gondoltunk.

A PERFÉKT NYOMDA címe:
1137 Budapest
Radnóti Miklós u. 11.
Telefon/fax: 349-1557

ÍZELÍTŐ A CICERÓ KIADÓ ŐSZI ÚJDONSÁGAIBÓL

R. Rushton: Ne cirkusozj, anyu!
Ford: Nemes László, ill.: Zsoldos Vera
„Tök jó” könyvek (új sorozat)
232 oldal, fűzve, kb. 980 Ft

Mit tehet egy lány, ha híres újságról az anyja? Hová bújjon szégyenében, ha mamája olyan pasival él együtt, aki nem a férje? Hogyan viselheti el egy rinézser, ha az apját leginkább a sütés-főzés érdekli? Megtilthatják-e a szülők, hogy lányok együtt járjon egy sráccal? Az Angliában és Olaszországban frenerikus sikerrel megjelenő Rushton-könyvek a tinédzsernek mihi problémáival foglalkoznak kacsagatár regények formájában. A sorozat kötetei önállóan is olvashatók. A következő kötet címe: Menten kinyílnak!

Bagnar-Hille: A Ciceró Kiadó nagy rajziskolája
Ford: Kézdy Beatrix
129 oldal, fűzve kb. 3500 Ft

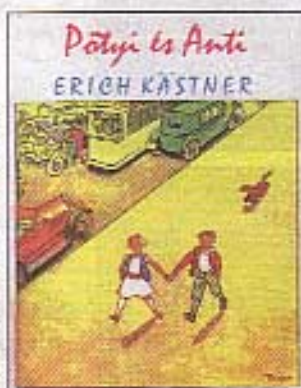
Mindenki megtanulhat rajzolni! E könyv megtanít, miként lehet a legváltozatosabb témákról és hangulatokról kifejező rajzokat készíteni. Bemutatja a fát, a növények, az állatok és az emberek ábrázolásának sokféle fortélyát, a fény és az árnyék szerepét, a perspektívát, eligazít a tér és a mélység perspektivikus alkalmazásában. A kiűnő kötet

a pedagógusokon és a rajzolni szerető fiatalokon kívül mindenkinek ajánljuk, aki szívesen kipróbálná az ábrázolás örömeit.

Erich Kästner: Pötyi és Anti
Ford: Szabó Mária, ill.: Walter Trier
120 oldal, fűzve, kb. 850 Ft

Gyufát vegyünk! – kiáltotta könyörgő hangon Pötyi, e könyv kis hősnője késő este, álultozásban, egy idős, vak asszony kíséretében, Berlin kelles közepén. Eközben a kislány gondolatokkal az hiszik, hogy gyermekük a nevelőintézet védőszárnyai alatt az igazak állmát aluszták. A már-már hűnüggyé fajuló helyzetben Anti, Pötyi talpraesett kis barátja siet segítségére. Kästner e könyve több évtizedes kihagyás után kerül újra olvasói kezébe.

Újra megjelenik a Sulikönyvtár sorozatban:

Móricz Zsigmond: Rokonok (590 Ft) és Mikszáth Kálmán: A beszélő kúntüs (490 Ft) c. kötetek.

Fenti könyvek sok ezer más könyvvel együtt megvásárolhatók a Falukönyv — Ciceró Kft. kereskedőházában:

1134 Bp., Kassák L. u. 79.

Új telefonszámaink: 3290-879, 3291-619, 06-30-9-495-696

AZ AKADÉMIAI KIADÓ AJÁNLATA

**MAGYARORSZÁG
REGÉSZETI
TOPOGRÁFIÁJA**

Békés megye régészeti topográfiája IV/3.
Békés és Békéscsaba környéke két kötetben (Magyarország régészeti topográfiája 10.)
253 oldal, 181 képből 7 színes térkép, 8500 Ft
ISBN 963 05 7521 3

A kötet 12 Békés megyei község 1806 régészeti lelőhelyének topográfiai leírását és a lelőhelyektől ismert régészeti anyag tömör ismertetését, a műszaki, iródművi, kartográfiai adatok, továbbá a terepbejárások során gyűjtött felszíni leletanyag feldolgozását tartalmazza.

Apollo Könyvtár

NAPEKORONG A FEJ ALATT

Varga Edith: Napkorong a fej alatt
(Apollo Könyvtár 18.)
Egy egyiptomi sírműleírás – a gyopórépítéskor – hirolakulása
262 oldal + 16 oldal melléklet, 1200 Ft

A könyvből egy sírműleírás történetében visszatérőződnék az egyiptomi lakosok kultúrájának fő állomásai az i. e. 4. évszázadtól az i. e. 4. századig terjedő időben. A kötetet jórészt ismeretlen vagy ritkán látható képek illusztrálják.

NÉPI KULTÚRA – NÉPI TÁRSADALOM

TÁRSADALOMNÉPRAJZI TANULMÁNYOK

Társadalomnéprajzi tanulmányok
(Népi kultúra – népi társadalom. A Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézetének Folyóirata XIX.)
235 oldal + 16 oldal melléklet, 1730 Ft
ISBN 963 05 7494 2

A tanulmánygyűjtemény bevezető írása a népi kultúra és társadalom, politikai hangsúlyú kutatásának tudománytörténeti elemzését nyújtja. A tematikus kutatások eredményeit összegző írtások a paraszti kultúra és az állam, a társadalom jelentősé- népi kultúra történetileg meghatározott és változó viszonyainak néprajzi módszerekkel bemutatását vállalkozik.

KUN MIKLÓS

PRÁGAI – PRÁGAI

1968 fehér foltjai

Kun Miklós: Prágai tavasz – prágai ősz.
1968 fehér foltjai
224 oldal + 8 oldal melléklet
ISBN 963 05 7554 4

Kun Miklós, az ismert történész, közel egy évtizedes tüntetés azzal, hogy feltárja az 1968-as „prágai tavasz” fehér foltjait. Az egykori barikád két oldalán álló interjúalanyok sok olyan titkot fedeznek fel, amelyek az eddig megjelenő levéltári anyagokban és memoárokból nem voltak fellelhetők, ám nélkülük lehetetlen rekonstruálni az 1968-as események történetét.

A könyvek megrendelhetők: Akadémiai Kiadó Rt. Vevőszolgálat 1519 Bp., Pf. 245
Tel: (1) 464 5500, Fax: (1) 464 5504, E-mail: vevoszolg@akkrt.hu avagy
Tudományos szerk. marketing tel: 204 3976/209 mellék.